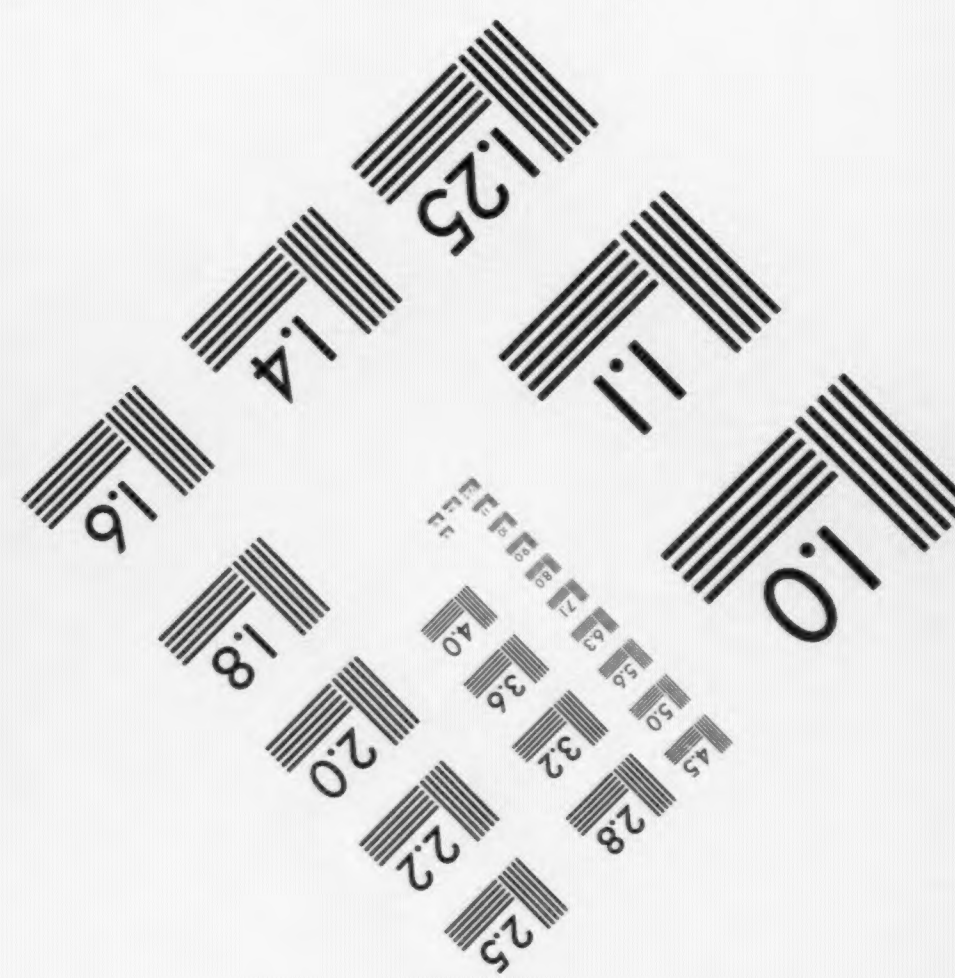
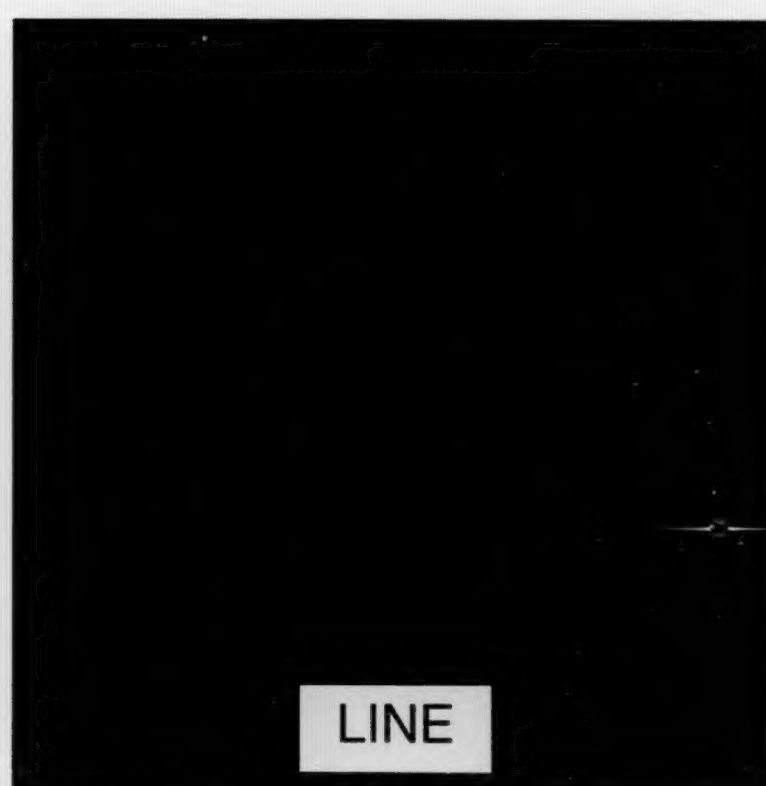
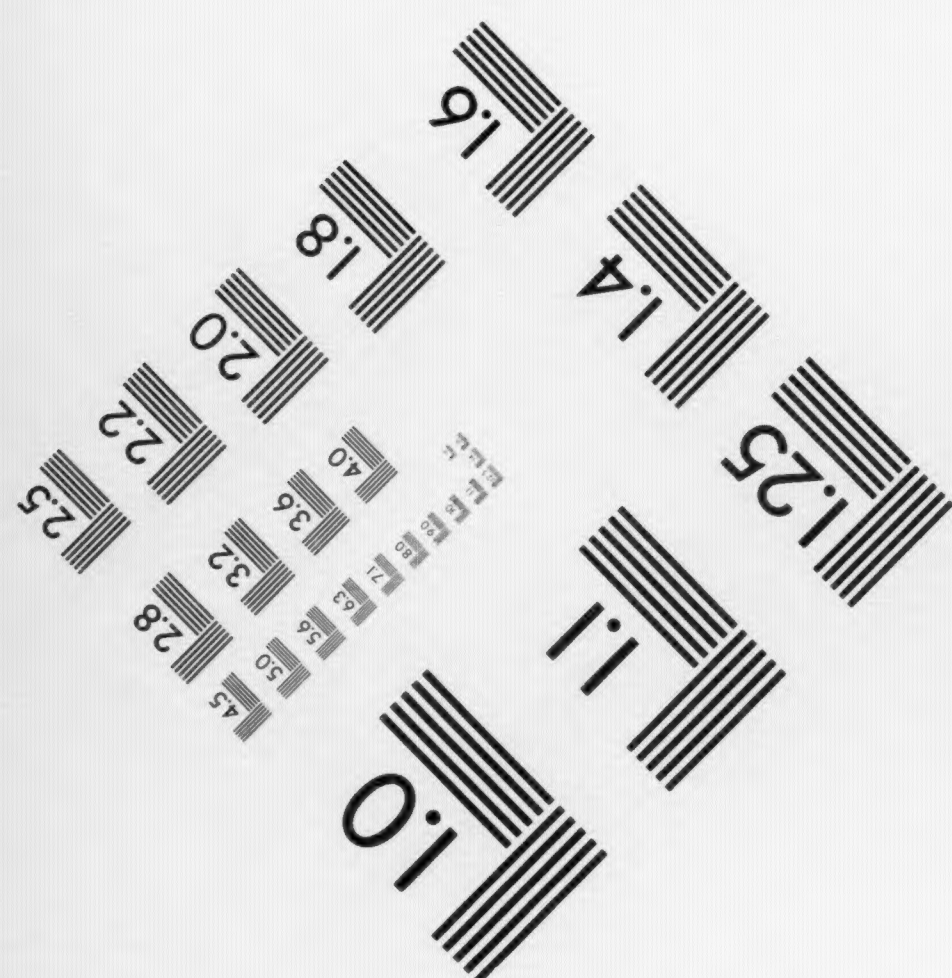
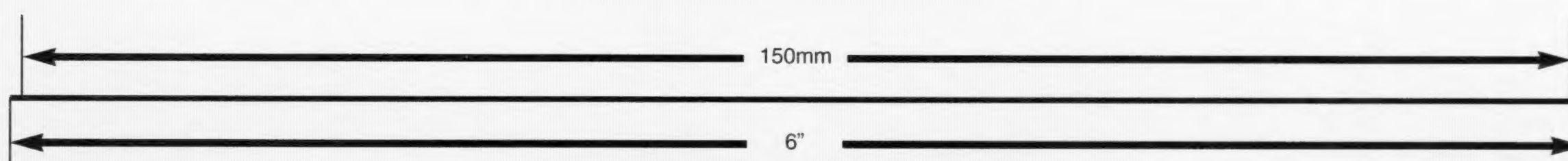
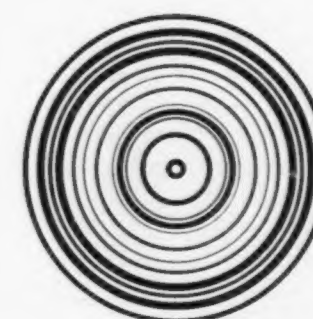
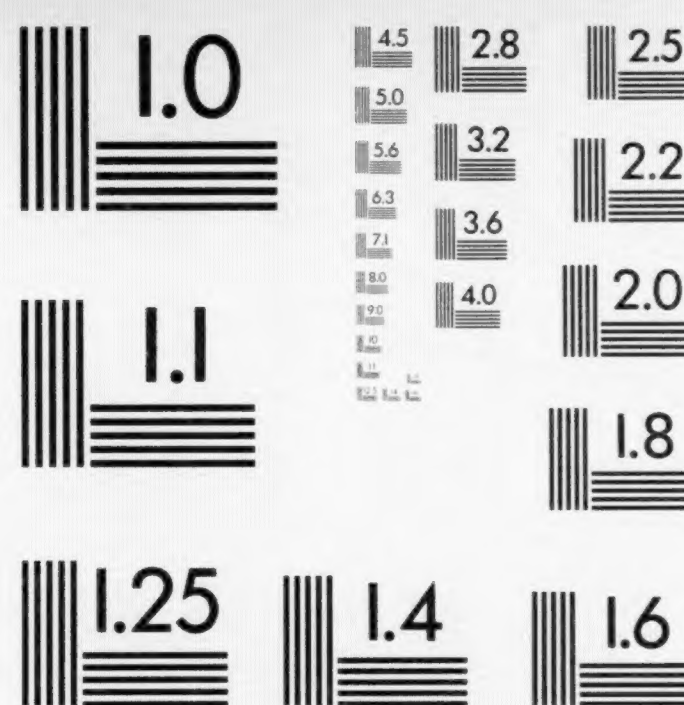
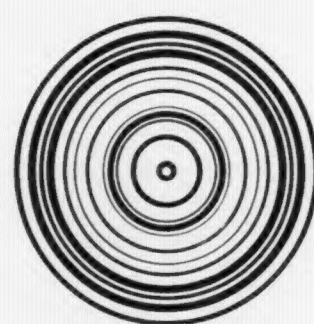
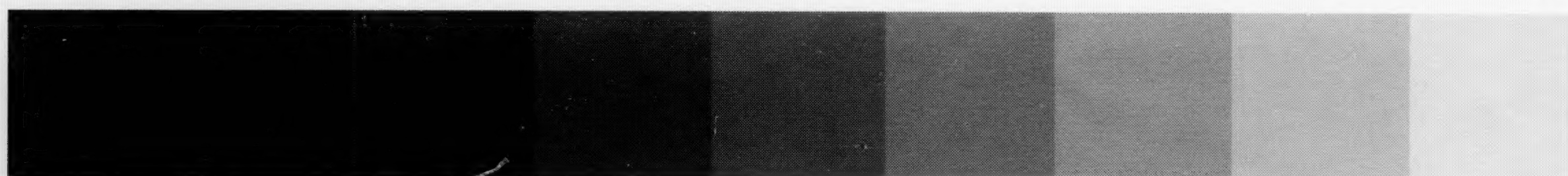
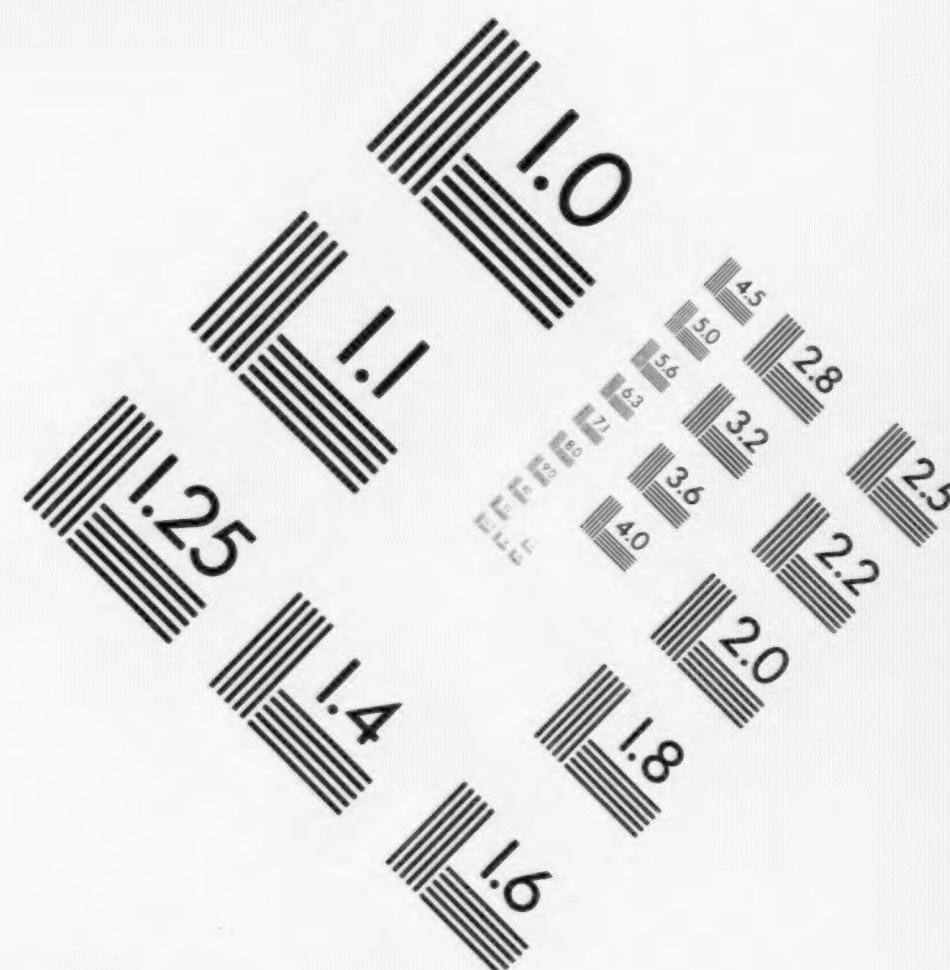
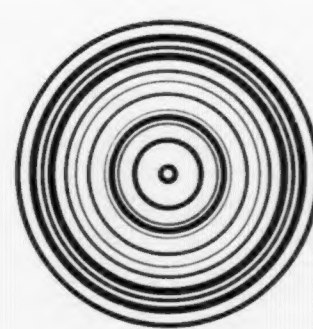
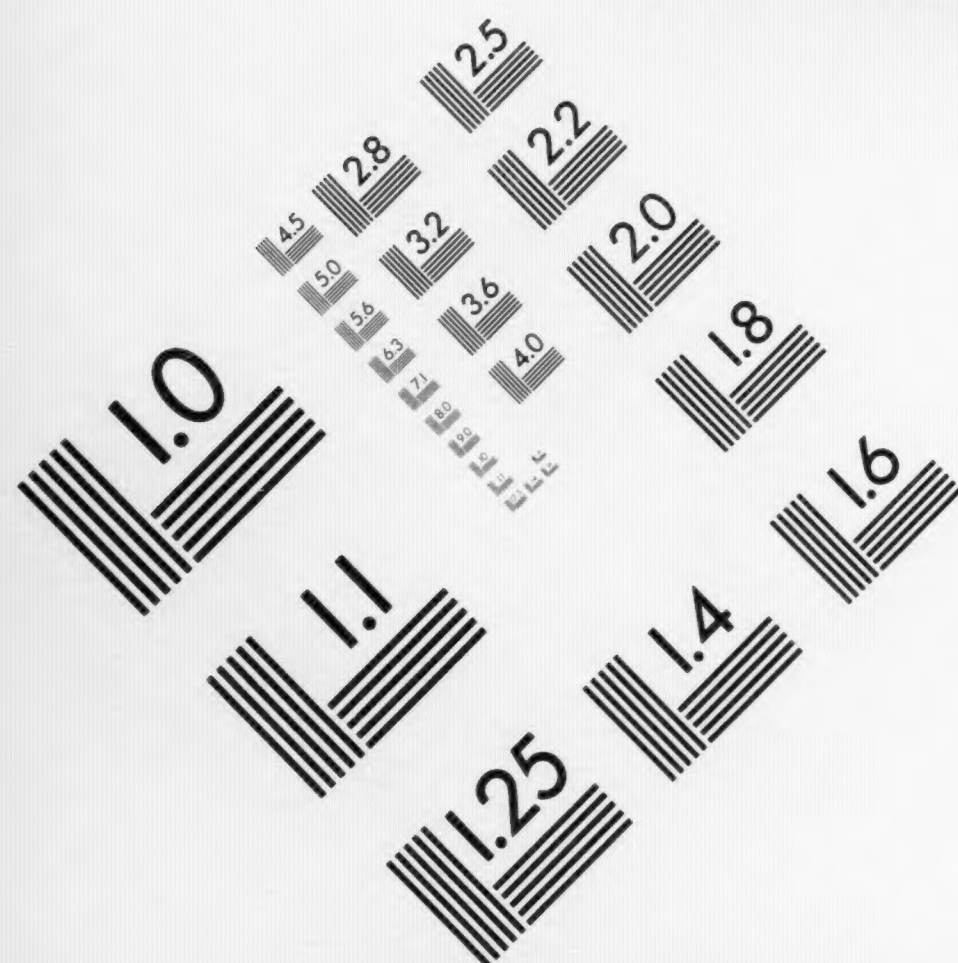

START

CONTROL TEST TARGET for Kodak Quality Monitoring

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww Xx Yy Zz

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu Vv Ww

Note: This target is intended for routine quality control checking and uniformity.

It is not to be used for certification of meeting any ANSI or ISO Standards for image quality requirements.

Note: To record background density, use a blank sheet of white paper.

Document Imaging
EASTMAN KODAK COMPANY
Rochester, New York 14650
1-800-232-8811

DOCUMENT
IMAGING

THE CENTRAL BOARD
OF DEPENDABLE

Microfilmed 2004
By the
Center for Jewish History

For
YIVO Institute
For Jewish Research

NEW YORK, NY

Reproduction may not be made
without permission.

YIDDISH
DRAMA

PRESERVATION
PROJECT

YIVO
LIBRARY

REEL

Y-20004-1885.2

Chekhov, Anton Pavlovich.

Der ber. -- Der shidekh.

Komedyen.

New York, c1911.

BIBLIOGRAPHIC RECORD TARGET
YIVO INSTITUTE FOR JEWISH RESEARCH

Master negative Storage Number Y-2004-1885.2

Chekhov, Anton Pavlovich, 1860-1904.

Medved. Yiddish.

Komedyen / Anton Tshekhov ; iberzetst fun A. Frumkin.

New York : Mayzel et ko., c1911.

48 p. ; 20 cm.

Der ber. -- Der shidekh.

1. Russian drama--Translations into Yiddish.—lcsh

I. Frumkin, A. (Avraham), 1873-1940, tr. II. Predlozhenie. Yiddish.

III. Ber. IV. Shidekh. V. United States-New York-New York

ID: NXYH00-B5952

CC: 9114

DCF: [HBR]

CALL #: /1283

Reduction ratio X 10.0

102

אנמאן משעכאו

דער בער
דער שדון

צוויי איינאקטיגע קאמעדיען
איבערזעצט פון א. פרוסקין.

ה. ג. אלע יידישע ביפליאטעק
אין פרעסע ארכיוו

פערלאג: מיזעל עט קא.
424 גרענר סטריט, ניו יארק.
1911

פרייז 8 סענט נעט; אין קאנטרי 10 סענט.

2/1283

ד"ר י. א. מעריסאן

אנטאן טשעכאוו

קאמעדיען:

דער בער

דער שדוך

איבערזעצט פון א. פרומקין.

צענטראלע יידישע ביבליאטעק
אין פרעסע ארכיוו

פערלאג: מיזעל עט קא.

424 גרענד סטריט, ניו יארק.

Copyright, 1911, by Maisel & Co., New York.

דער פער

א קאמעדיע אין איין אקט.

פערזאנען:

העלענא איוואנאָוונא פאפאוו, א יונגע אלמנה, מיט חן-גריבע-
לעד אויף די באקען, גוטסבעזיצערין.

גריגארי סטעפאנאוויטש סמירנאוו, ניט קיין אלטער גומסכע-
זיצער.

לוקא, מאדאם פאפאוו'ס לאקיי, אן אלטער.

א גערטנער.

א קוטשער.

עטליכע ארבייטער.

די האנדלונג קומט פאר אויף מאדאם פאפאוו'ס פאלווארק.
צייט: די געגענווארט.

די ביזנעס שטעלט פאר דאס גאסט-צימער בוי מאדאם פאפאוו אין
הויז. אין מיטען וואנד אנטקעגען די צושויער א מיר און רעכטס פון
איהר א גלעזערנע שאפע מיט קונסט-זאכען. לינקס א שטעה-שפיעגל
מיט א דאמען שרייב-טיש. אין דער רעכטער זייט אין דער וואנד א
פענסטער און נעבען דעם א טישעלע, ארומגעשטעלט מיט פיער שטוהלען.
אנטקעגען פענסטער אין דער לינקער וואנד א צווייטע מיר און נעבען
דעם, אין ווינקעל, א קאנאפע, א לאנגער טיש און דריי שטוהלען, צוויי
אין דער לענג און איינער אין דער ברייט פון טיש.

ערשטער אויפטריוט.

מאדאם פאפאוו, לוקא.

מאדאם פאפאוו: (אין טיעפען טרויער, זיצט אויף'ן
קאנאפע רעכטס און קוקט שטארק פערטועפט אין א פאטאגראפיע).
לוקא: ס'איז אן עולה, בעל-הבית'טע לעבען... איהר
מאכט א תל פון זיך. די דיענסט-מויד און די קעכין זיינען אוועק
קלייבען יאנרעם, אלצדינג וואס אטהעמט פרעהט זיך, אפילו די
קאץ ווייס אויך הנאה צו האבען פון איהר לעבען — שפרינגט ארום
אין הויף און כאפט פויגעלאך; נאך איהר פינסטערט אב דעם
גאנציקען טאג אין שטוב, פונקט ווי אין א קלויסטער, און ווייסט
ניט פון קיין שום פרייד... יא, כ'לעבען, אז מען זאל ריכטיג בע-
רעכענען, זייט איהר שוין א יאהר נאכאנאנד פון הויז ניט ארויס.
מאדאם פאפאוו: און איך וועל קיינמאל ניט
ארויסגעהן... נאך וואס? מיינ לעבען איז געענדיגט... ער ליגעט
אין קבר, איך האב מיך צווישען אים די פיער ווענד בעגראבען...
מיר זיינען ביידע געשטארבען.

לוקא: אים האסט דו דיר? מייע אויערן וואלטען עס בע-
סער ניט געהערט, בנאמנות! ניקאלא מיכאילאוויטש איז גע-

שטאַרבען, ס'איז גאָט'ס רצון געווען אזוי, זאָל איהם גאָט געבען די אייביגע רוה... איהר האָט זיך גענומען צום הארצען, נו, וויפיעל איז דער שיעור? שוין צייט אויפצוהערען. מען קען ניט אייביג וויינען און טרויער-קליידער טראָגען. ביי מיר אויך איז מיט יאָהר-רען צוריק מיין אלטע געשטאַרבען... איך האָב זיך גענומען צום הארצען, א חודש נאָכאנאנד האָב איך געוויינט און גענוג. צי קען מען דען אייביג קלאָג-ליידער זינגען? די אלטע איז דאָס גאָר ניט ווערטה געווען. ((ער זיפצט)). איהר האָט אָן אלע שכנים פערנע-כען... ניט איהר פאָהרט ארויס, ניט איהר ווילט מען זאָל צו איך קומען צו גאסט. מיר לעבען, זייט מיר מוחל, ווי די שפיגעל, — דעם לעבען שוין פון טאָג זעהען מיר ניט אָן, די ליורדע מיינע האָבען די מיין אויפגעפרעסען... און כ'וואָלט געזאָגט, ס'זיינען ניטאָ קיין גוטע מענשען — איז אָבער דער געגענד דוקא פול מיט סאמע שררות... אין ריבלאָוו שטעהט דער רענימענט, אָפיצערען — איינפאך צוקער-געבעקס, מען קען זיך ניט זאט אָנקוקען אויף זיי! און אין לאגער איז יעדען פרייטאג א באל, און יעדען טאָג שפיעלט די מיליטער-מוזיק... אָך, מיין טייערינקע, גוטינקע בעל-הבית'טיטשקע! אזוי יונג און אזוי שעהן ווי איהר זייט, מילך און בלוט, אז איהר וואָלט נאָר געוואָלט הנאה האָבען פון אייער לעבען... די שעהנקייט האלט דאָך ניט אן אויף אייביג! עס וועלען אריבערגעהן א יאָהר צעהן, וועט איהר גערן וועלען צוריקכאפּען און ארויסגעהן אויף'ן יאכט נאָך די העררן אָפיצירען, אָבער ס'וועט שוין זיין צורשפּעט.

מאדאם פאָפּאָוו (ענטשלאָסען): כ'בעט דיר, דו זאָלסט מעהר צו מיר ניט ריידען דערפון! דו ווייסט, אז זינט ניר-קאָלאי מיכאילאָוויטש איז געשטאַרבען האָט דאָס לעבען פאר מיר קיין שום ווערטה ניט... דו מיינסט, איך לעב, אָבער ס'דוכט זיך דיר נור אויס אזוי! כ'האָב ביים קבר א נדר געטהאָן ניט אויס-צוטהאָן די טרויער-קליידער און ניט אנצוועהן די וועלט... דו הערסט? זאָל זיין נשמה זעהן, ווי איך האָב איהם לעב... יא איך ווייס, ס'איז פאר דיר קיין סוד ניט — ער איז אָפט געווען אונגע-

רעכט אנטקעגען מיר, גרויזאם און... און אפילו ניט געטריי, אָבער איך וועל איהם בלייבען געטריי ביז צום קבר און איהם ווייזען ווי איך קען לעבען... דאָרט אויף יענער וועלט וועט ער מיך דערזעהן פונקט אזא ווי איך בין געווען ביז זיין טויט...

לוקא: נאָך וואָס אָט די ווערטער, איהר וואָלט ליע-בערשט געקענט ארויסגעהן אין גארטען שפאצירען, צי הייסען איינ-שפאנען טאָבין אָדער דעם וועליקאן און אריבערפאָהרען צו גאסט צו די שכנים?

מאדאם פאָפּאָוו: אָך! (וויינט).

לוקא: הארינטע!.. מוטערל!.. וואָס איז מיט אייך? אום גאָטעס ווילען!..

מאדאם פאָפּאָוו: ער האָט טאָבין אזוי ליעב גע-האט! ער איז אלעמאָל געפאָהרען אויף איהם צו קאָרטשאַגין'ען און צו וואַסאָוו'ן. ווי גרויסארטיג ער פלעגט אָנטרייבען! ווי שעהן ער האָט אויסגעזעהן, בשעת ער פלעגט מיט אלע כחות א ציה טהאָן די לייצעס צו זיך! געדענקסט? טאָבין, טאָבין! הייס, מען זאָל איהם היינט געבען אן אכטעל האָבער מעהר!

לוקא: צו בעפעהל.

ס'הערט זיך א שטארקע קלינגעריי.

מאדאם פאָפּאָוו (טהוט א ציטער): ווער איז דאָס? זאָג, אז איך נעהם קיינעם ניט אויף!

לוקא: צו בעפעהל! (ער געהט ארויס דורך די מיטעלסטע טיר).

צווייטער אויפטריט.

מאדאם פאָפּאָוו אליין.

מאדאם פאָפּאָוו (קוקענדיג אויף דעם פארטרעט): דו וועסט זעהן, ניקאָל, ווי אזוי איך קען לעבען און פערצייהען... די לעבע מיינע וועט זיך מיט מיר אינאיינעם פערלעשען, ווען מיין ארים הארץ וועט אויפהערען קלאפען. (זי שמיכעלט דורך די טרעה-רען). און דו שעהמסט זיך גארניט? איך בין א בראוה געטריי

ווייבעל, כ'האב זיך פערשפארט אזוי ווי איז א תפיסה און וועל דיר
בלייבען געטריי ביז צום קבר, און דו... און דו... שעהמסט זיך נאר
ניט, שטופקעלע! מיר אונטריי געוועזען, סקאנדאלען מיר געמאכט,
וואכען לאנג מיר געלאזען אליין...

לוקא קומט אריין שטארק אויפגערעגט.

דריטער אויפטריט.

מאדאם פאפאוו, לוקא.

ל ו ס א : בעל-הבית'טע לעבען, אימיצער פרעגט זיך אויף
אייך, וויל אייך זעהן...

מ א ד א מ פ א פ א ו : דו האסט דאך געזאגט, אז זינט
מיין מאן איז געשטארבען, נעהם איך קיינעם ניט אויף?

ל ו ס א : אוראיי האב איך געזאגט, אבער ער וויל ניט וויסען
דערפון. ער זאגט, ס'איז זעהר א נעטיגער ענין.

מ א ד א מ פ א פ א ו : איך נע—הם קיי—נעם ניט אויף!
ל ו ס א : איך האב איהם דאס געזאגט, אבער ער איז א וויל-

דער מענש, ער האט זיך געזידעלט און זיך איינפאד אריינגעשפארט
מיט געוואלד איז הויז אריין... ער שטעהט שוין איז עס-שטוב...

מ א ד א מ פ א פ א ו (אויפגערעגט) : נו, לאז איהם אריין.
ס'ארא גראבע מענשען!

לוקא געהט אב דורך די מיטעלסטע טיר.

מ א ד א מ פ א פ א ו : ווי לעסטיג די מענשען זיינען!
וואס ווילען זיי פון מיר? פאר וואס לאזען זיי מיר ניט צוררוה?

(זיפצט). יא, אפנים, כ'וועל ווירקליך מוזען אוועק געהן איז א קלוי-
סטער... (פערטראכט זיך). יא, איז קלויסטער...

סמירנאוו קומט אריין, נאך איהם לוקא.

פערטער אויפטריט.

מאדאם פאפאוו, לוקא, סמירנאוו.

ס מ י ר נ א ו : (צו לוקא) : בולוואו, פלאפעלסט צופיעל...
עזעל!.. (דערוועגנדיג מאדאם פאפאוו, מיט רעספעקט). מיין גנעדיגע,

כ'האב די עהרע זיך פארצושטעלען: געוועזענער ארטיילעריי-ליי-
טענאנט, גוטס-בעזיצער, גרינארי סטעפאנאוויטש סמירנאוו! כ'בין
געצוואונגען אייך צו בעלעסטיגען וועגען א זעהר וויכטיגען ענין...
מ א ד א מ פ א פ א ו (ניט געבענדיג איהם די האנד) : וואס
האט איהר מיר צו זאגען?

ס מ י ר נ א ו : אייער זעליגער מאן, מיט וועמען איך האב
געהאט די עהרע בעקאנט צו זיין, איז מיר שולדיג געבליבען אויף
צוויי וועקסלען צוועלף הונדערט רובעל. אזוי ווי איך דארף מארגען
איינצאהלען פראצענט אין דער באנק, וואלט איך געוואלט בע-
טען, מיר צו בעצאהלען דאס געלד נאך היינט...

מ א ד א מ פ א פ א ו : צוועלף הונדערט... און פארוואס
איז אייך מיין מאן שולדיג געבליבען דאס געלד?

ס מ י ר נ א ו : ער האט ביי מיר געקויפט האבער.

מ א ד א מ פ א פ א ו (זיפצענדיג צו לוקא'ן) : לוקא, ניט
פערגעסט אלזא אנזאגען, מען זאל טאכט'ן געבען אן אכטעל האבער
מעהר. (לוקא געהט אב; צו סמירנאוו) : אויב ניקאליי מיכאילא-
וויטש איז אייך שולדיג געבליבען, וועל איך, פערשטעהט זיך, בע-
צאהלען, אבער ביטע, ענטשולדיגט, כ'האב גראד היינט דאס געלד
ניט ביי מיר. איבערמארגען קומט מיין געשעפטס-פיהרער צוריק
פון שטאדט, וועל איך איהם הייסען, ער זאל אייך בעצאהלען וואס
אייך קומט, אבער ביז דאן קען איך אייער וואונש ניט ערפילען...
א חוץ דעם איז גראד היינט געווארען זיבען חדשים, אז מיין מאן
איז געשטארבען, און איך בין ניט אויפגעלייגט זיך אבצוגעבען מיט
געלד-זאכען.

ס מ י ר נ א ו : און איך בין איז אזא שטימונג, אז אויב איך
צאהל מארגען ניט איין די פראצענט, וועל איך מוזען פליהען מיט
די פיס ארויף דודל'ן קוימען. מען וועט מיר מיין גוט צונעהמען!
מ א ד א מ פ א פ א ו : איבערמארגען קריגט איהר דאס
געלד.

ס מ י ר נ א ו : כ'דארף דאס געלד ניט איבערמארגען, נאר
היינט.

מ א ד א מ פ א פ א ו : פערצייהט, היינט קען איד אייד
ניט צאהלען.

ס מ י ר נ א ו : און איד קען ביז איבערמארגען ניט ווארטען.
מ א ד א מ פ א פ א ו : וואס זאל איד אבער טהאן, אז איד
האט עס פארט ניט איצט!

ס מ י ר נ א ו : איהר קענט ניט צאהלען, הייסט עס?
מ א ד א מ פ א פ א ו : איד קען ניט...
ס מ י ר נ א ו : הם... איז דאס אייער לעצט ווארט?
מ א ד א מ פ א פ א ו : יא, דאס לעצטע.
ס מ י ר נ א ו : דאס לעצטע? בעשטימט?
מ א ד א מ פ א פ א ו : בעשטימט.

ס מ י ר נ א ו : א שעהנעם דאנק אייד. ס'איז גוט צו וויי-
סען. ((ער ציהט מיט די פלויצעס)). און דא פערלאנגט מען נאך, איד
זאל זיין קאלטבלוטטיג! דער אקציוניק בעגעגענט מיר נור וואס
אויף'ן וועג און פרעגט: „פארוואס נעהמט איהר זיך תמיד צום
הארצען, גרינגארי סטעפאנאוויטש?“ יא, כ'בעט אייד, ווי אזוי זאל
איד זיך ניט נעהמען צום הארצען? כ'דארף האבען געלד, דער חלף
ליגט מיר אויף'ן האלז... נעכטען איז דער-פריה ביז איד בעגינען
ארויסגעפאהרען פון הויז און געווען ביי אלע מיינע בעלי חובות.
זאל דאס כאטש איינער פון זיי בעצאהלען זיין חוב! אויסגעמיר-
טשעט האב איד זיך ווי א הונד, כ'האב איבערגענעכטיגט, ווייסט
דער טייוועל וואו, ערגעץ איז א אידישער קרעטשמע, לעבען א פע-
סיל בראנפען... ענדליך קום איד שוין אהער, זיבעציג וויארסט פון
דער היים, און האף צו קריגען געלד, נו, איז מען מיר מכבד מיט
„אויפגעלייגטקייט!“ ווי אזוי זאל איד זיך ניט נעהמען צום האר-
צען?

מ א ד א מ פ א פ א ו : איד גלויב, כ'האב אייד דייטליך
געזאגט: דער געשעפטס-פיהרער וועט צוריקקומען פון שטארט,
דאן קריגט איהר דאס געלד.

ס מ י ר נ א ו : איד ביז ניט געקומען צום געשעפטס-פיה-
רער, נאר צו אייד! צו'ן אלדע שווארץ יאהר — ניט נעהמט פאר

אומגוט דעם אויסדרוק, אבער וואס געהט מיר אז אייער געשעפטס-
פיהרער!

מ א ד א מ פ א פ א ו : ענטשולדיגט, געהערטער הערר, איד
ביז ניט געוואוינט צו אזעלכע מאדנע אויסדריקע און צו אזא טאן.
כ'האב מיט אייד מעהר ניט וואס צו ריידען. (זי געהט גיך אב נאך
לינקס).

פינפטער אויפטריט.

סמירנאוו אליין.

ס מ י ר נ א ו : וואס זאגט מען פארט דערצו? איז ניט
אויפגעלייגט? פאר זיבען חדשים איז דער מאן געשטארבען! אבער
דארף איד איינצאהלען פראצענט, צי ניט? כ'פרעג, מוז איד צאה-
לען פראצענט, צי ניט? נו יא, דער מאן איז געשטארבען, ניט אויפ-
געלייגט און אלערליי שטיק... דער געשעפטס-פיהרער, כאפט איהם
דער קאדיק, איז ערגעץ אוועקגעפאהרען, — נו, זאגט פארט, וואס
זאל איד טהאן? זאל איד אפשר אין א לופט-באלאן אוועקפליהען
פון מיינע בעלי-חובות? אדער זיך שלאגען קאפ אז וואנד? קום
איד צו גרוזדעוו'ן, איז ער ניטא אין דער היים; יאראשעוויטש האט
זיך בעהאלטען, מיט קורצינען'ען האב איד זיך צוקריגט אויף טויט
און איד האב איהם שיער ניט ארויסגעווארפען דורך'ן פענסטער;
מאזוטאוו האט די לויפעניש און אט די דא — איז ניט אויפגעלייגט!
קיין שום הונד וויל ניט צאהלען! און דאס איז אלצדינג דערפאר,
וואס איד האב זיי אלעמען צופיעל פערצויגען, וואס איד ביז א
קלאג-מוטער, א שמאטע, אז אלטע באבע! כ'האב צופיעל איינזעהע-
ניש מיט זיי! אבער ווארט אקארשט! איהר וועט זיך נאך דערוויי-
סען ווער איד ביז! איד ערלויב קיינעם ניט מיט מיר שפאס צו מא-
כען, צו'ן אלדע שווארץ יאהר! כ'בלייב דא און איד וועל זיך פון
ארט ניט ריהרען, ביז וואנען זי וועט ניט בעצאהלען! בררר!..
וויי ביז איד ביז היינט, ווי שרעקליך ביז איד ביז! פאר בייזקייט
ציטערן מיר אויף די נערווען און כ'קען דעם אטהעם ניט אבכאפען!..

פפוי, מיין גאט! איבעל, ניט-גוט, ווערט מיר דערפון! (ער שרייט).

דיענער!

לוקא קומט אריין.

זעקסטער אויפטריט.

סמירנאוו, לוקא.

לוקא: וואס פערלאנגט איהר?

סמירנאוו: גיב מיר קוואס אדער וואסער!

לוקא געהט אב.

סמירנאוו: ניין, האסט געהערט א לאניק! א מענשען
ליעגט דער חלף אויף'ן האלד, ער דארף געלד, כאטש הענג זיך, און
זי צאהלט ניט, ווייל, פערשטעהט איהר מיד, זי איז ניט אויפגע-
לייגט זיך אבצוגעבען מיט געלד-זאכען! נא דיר עכטע פרויען לא-
ניק, טורנור-לאניק! דעריבער האב איך טאקע קיינמאל ניט ליעב
געהאט צו ריידען מיט פרויען, און כ'טהו עס אויך איצט ניט גערן.
ס'איז מיר א סך גרינגער צו זיצען אויף א פאס מיט פולווער, איי-
דער צו ריידען מיט א פרוי. בררר!.. א פראסט איז מיר אריבער
איבער'ן לייב, אזוי האט מיד אט די טאליע דעצארנט! כ'דארף
נאר פון ווייטען דערזעהן אזא פאעטיש בעשעפעניש, קריג איך נלייך
פאר כעס קרעמפף אין די קניע. כאטש נעהם און שריי קאראול.
לוקא קומט אריין.

זיעבעטער אויפטריט.

סמירנאוו, לוקא.

לוקא: (דערלאנגט איהם וואסער): די בעל הבית'טע איז
קראנק און נעהמט קיינעם ניט אויף.

סמירנאוו: ארויס פון דאנען!

לוקא געהט אב.

סמירנאוו: קראנק און נעהמט קיינעם ניט אויף! איז
ניט געפירדעלט... נעהם ניט אויף! איך בלייב און וועל דא זיצען,
ביז דו וועסט געבען דאס געלד... וועסט זיין קראנק א וואד, וועל איך

זיצען דא א וואד... וועסטו קראנק זיין א יאהר, וועל איך דא בליי-
בען א יאהר... מיין געלד, שוועסטערקע, וועל איך שוין ארויסקריגען!
מיד נעהמסטו ניט מיט די טרויער-קליידער, און ניט מיט די גרי-
בעלדע איז די באקען... מיר קענען די דאזיגע גריבעלדע! (ער שרייט
ארויס דורך'ן פענסטער). סימאן, שפאן אויס! מיר פאהרען ניט אזוי
גיד צוריק; כ'בלייב דא. זאג דארט אין שטאל, מען זאל געבען די
פערד האבער! דו, אקס וואס דו ביזט, דער לינקער פערד האט זיך
שוין וויעדער פערפלאנטערט אין די לייצעס. (מיט שפאס): נאר
נישט ניט... כ'וועל דיר שוין ווייזען, גארנישט ניט... (געהט אוועק
פון פענסטער). ס'איז שלעכט... א היץ ניט אויסצוהאלטען, קיינער
צאהלט ניט, די נאכט האב איך שלעכט געשלאפען און דא האסטו
דיר די טרויער-שלעפע מיט א פארציע ניט אויפגעלייגט קייט... דער
קאפ טהוט וועה... זאל איך אפשר גאר נעהמען א שנאפס? מילא...

לאמיר נעהמען א ביסעל... (שרייט): דיענער!

לוקא: (קומט אריין): וואס ווילט איהר?

סמירנאוו: דערלאנג א גלעזעל שנאפס!

לוקא געהט אב.

סמירנאוו: (זעצט זיך און בעטראכט זיינע קליידער): אוה!
א פיינער הילד! ניטא וואס צו ריידען! פערשטויבט, שמוציגע
שטיוועל, ניט ארומגעוואשען, ניט פערקעמט, שטרוי אויף דער
וועסט; די פריצטעלעקע, א קשיא אויף א מעשה, האט מיד אנגענו-
מען פאר א רויבער. (גענעצט). ס'איז געווען אביסעל ניט העפליך
אריינצוקומען אין א גאסט-צימער אין אזעלכע קליידער, נו יא,
ס'מאכט ניט אויס... כ'ביז דא ניט קיין גאסט, נאר א געלד-מאהנער,
און פאר א געלד-מאהנער איז ניטא קיין געזעץ אין וואס פאר א
קאסטיום ער זאל געהן.

לוקא: (קומט מיט'ן שנאפס): איהר ערלויבט זיך צופיעל,

מיין הער...

סמירנאוו: (מיט כעס): וואס?

לוקא: איד... כ'האב גארנישט... כ'האב אייגענטליך...

סמירנאוו: צו וועמען רעדסט דו? האלט מויל!

ב'טראלע יידישע פיבליאטעק אין פרעסע ארכיוו

ל ו ס א (אן א זייט) : אזא בעשעהרטע צרה! דער שר האט זיך אביסעל אנגעזעצט אויף אונזער קאפ. (ער געהט אב).
ס מ י ר נ א ו ו : אה, ווי ביין איך בין! אזוי ביין, אז איך וואלט, דוכט זיך, די גאנצע וועלט געקענט צומאלען אויף שטויב...
ס'ווערט מיר אויף איבעל... (ער רופט) : דיענער!

אכטער אויפטריט.

מאדאם פאפאוו, סמירנאוו.

מ א ד א מ פ א פ א ו ו (קומט אריין מיט אראפגעלאזטע אוי-גען) : געהרטער הער, אין מיין איינוואסקייט האב איך מיר אין גאנצען אבגעוועהנט פון מענשען-שטימען און כ'קען ניט פערטראגען קיין געשריי. איך בעט אייך זעהר, ניט שטערט מיר מיין רוה!
ס מ י ר נ א ו ו : בעצאהלט מיר מיין געלד, פאהר איך אוועק.
מ א ד א מ פ א פ א ו ו : כ'האב אייך אקארשט געזאגט אין אייער מוטער-שפראך : כ'האב דאס געלד איצט ניט ביי דער האנד. ווארט ביז איבער-מארגען.

ס מ י ר נ א ו ו : איך האב אויך געהאט די עהרע אייך צו זא-גען אין אייער מוטער-שפראך, אז דאס געלד מוז איך האבען ניט איבערמארגען, נאר היינט. אויב אייך צאהלט מיר ניט היינט, מוז איך זיך מארגען אויפהענגען...

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : וואס זאל איך אבער טהאן, אז איך האב פארט ניט דאס געלד? ווי מאדנע!

ס מ י ר נ א ו ו : אייך צאהלט, הייסט עס, ניט גלייך? ניט?
מ א ד א מ פ א פ א ו ו : כ'קען ניט...

ס מ י ר נ א ו ו : דאז בלייב איך דא און וועל אזוי לאנג זי-צען, ביז איך קריג דאס געלד. (זעצט זיך). אייך וועט צאהלען אי-בערמארגען? אויסגעצייכענט! בלייב איך ביז איבערמארגען. (שפרינגט אויף). כ'פרעג אייך : מוז איך מארגען צאהלען פרא-צענט, צי ניט? אדער גלויבט אייך, אז איך טרייב שפאס?

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : געהרטער הער, כ'בעט אייך, שרייט ניט! דא איז ניט קיין שטאל!

ס מ י ר נ א ו ו : כ'פרעג ביי אייך ניט נאד'ן שטאל, נאר צי מוז איך מארגען אוועקלעגען די פראצענט, צי ניט?

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : אייך ווייסט ניט, ווי זיך צו האל-טען אין דער געזעלשאפט פון א דאמע.

ס מ י ר נ א ו ו : נישקשה, כ'ווייס, ווי זיך צו האלטען מיט דאמען.

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : ניין, אייך ווייסט ניט. אייך זייט א אונערצויגענער, גראבער מענש. אנשטענדיגע לייט ריידען ניט אזוי מיט דאמען!

ס מ י ר נ א ו ו : אה, אזוי גאר! ווי ווילט אייך פארט מען זאל מיט אייך ריידען? פראנצויזיש אפשר? (פערקרימענדיג די לי-פען). Madame, je vous prie... ווי גלייך איך בין, וואס אייך בעצאהלט מיר ניט דאס געלד... פארדאן, וואס איך האב אייך גע-שטערט! וואס פאר שעהן וועטער מיר האבען היינט! און ווי פון די טרויער-קליידער פאסען אייך! (ער פערנייגט זיך מיט שפאס).

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : גאר ניט וויציג, נאר גראב.

ס מ י ר נ א ו ו (איבערקרימענדיג) : ניט וויציג, נאר גראב! איך ווייס זיך ניט ווי אויפצופיהרען אין דאמען-געזעלשאפט! מיין גנעדיגע, כ'האב אין מיין לעבען א סך מעהר פרויען געזעהן ווי אייך וואראבייטשיקעס! דריי מאל בין איך צוליעב פרויען אויף דוועלען גענאנגען, מיט צוועלף פרויען האב איך געשלאגען כפרות, ניין האבען מיט מיר כפרות געשלאגען! נו יא! ס'איז געווען א צייט, ווען איך בין געווען א נארעלע, האניג-זיסע ווערטער האבען זיך מיר פון די ליפען געגאסען, געבויגען און פערנייגט האב איך זיך און קאמפלימענטען געמאכט... געליעבט, געליטען, אנטקעגען דער לבנה געזיפעט, ביז אויסגעגאנגען, זיך צושמאלצען און אבגעקיהלט זיך. כ'האב געליעבט ליידענשאפטליך, משוגע, אויף אלע מאנערען. דער רוח זאל עס געהמען, ווי א פויגעלע געבאלאקעט וועגען פרויען עמאנציפאציע, א האלב פערמענען אויף די דאזיגע צערטליכע גע-פיהלען פערשווענדעט, אבער איצטער — גענוג! ניין, מיין גנעדי-

גע, איצט לאז איך זיך שוין מעהר פון אייך ניט ארומפיהרען ביי דער נאז! „אויגען שווארצע, אויגען פייערדיגע, רויטע ליפען, גריי בעלאד אין די באקען, לבנה-שיין, שושקעריי, שטילעס אטעהמען“ — פאר דעם אלעמען, הערט איהר, גיב איך היינט אפילו ניט קיין קור פערנעם גראשען! איך רייך ניט פון די אנוועזענדע, אבער אלע פרויען, פון דער קלענסטער ביז דער גרעסטער, זיינען אויפגעבלאזען, הניפה'ניצעס, פלאפלערקעס, פערדארבען, פאלש פון קאפ ביז די פיס; פוסט, קליינליך, גרויזאם, מיט א שרעקליכער לאגיק, און וואס איז שויד דערצו (ער גיט זיך א פאטש אין שטערן). ניט נעהמט פאר אומנוט מיין אפעהערציגקייט, אבער איין איינפאכער וואראבייטשיק האט מעהר חכמה אין פיאטע איידער א מיניסטערקאפ אין ווייבער-שע קליידער! טהוסט א קוק אויף אזא מיין פאעטישע בעשעפעניס — טוהל, עטהער, א האלבע געטיו, א מיליאן ענטציקונגען. קוקט מען זיך אבער איין אין דער נשמה אריין, דערזעהט מען א געוועהנליכען קראקאדיל! (ער כאפט זיך אן א שטוהל פון הינטען, הויבט אן דער שטוהל צו קראכען). דאס פערדראסיגסטע דערביי איז, וואס דער דא-זיגער קראקאדיל האט זיך נאך איינגעבילדעט, אז די צארטע געפיה-לען זיינען זיין הויפטווערק, זיין פריווילעגיע און זיין מאנאפאל! כאפט עס דער רוח, איהר קענט מיר אויפהענגען דא אויף דעם דאזיגען טשוואק מיט די פיס ארויף, אויב די פרוי קען נאר אימיר צען ליעב האבען, א חוץ איהר זיידענע קלייד. ווען זי ליעבט, ווייס זי נור איין זאך: כלפען און טרעהרען פערניסען. וואו דער מאן ליידט און בריינגט אפפער, דארט דריקט זיך איהר גאנצע ליע-בע אויס אין דעם, וואס זי דרעהט זיך ארום מיט איהר שלעפ-קלייד און סטארעט זיך איהם וואס שטארקער ארומצופיהרען פאר דער נאז. איהר האט דאס אונגליק צו זיין א פרוי, הייסט עס, אז איהר קענט נאך זיך אליין די פרויען-נאטור. זאגט זשע מיר, כ'בעט אייד, אויף אייער עהרע-ווארט: האט איהר שוין אין אייער לעבען גע-זעהן א פרוי, וואס זאל זיין אויפריכטיג, געטריי און בעשטענדיג אין איהר ליעבע? איהר האט זי ניט געזעהן! געטריי און בעשטענ-דיג זיינען נור די אלטע און די מיאוס'ע! איהר וועט גיכער טרעפען

א קאץ מיט הערנער אדער א ווייסען וואלד-האזן איידער א גע-טרייע פרוי!
מ א ד א מ פ א פ א ו ו : אבער זייט אזוי גוט, ווער אלזא איז נאך אייער מיינונג נאך געטריי און שטאנדהאפטיג אין דער ליעבע? דער מאן אפשר?
ס מ י ר נ א ו ו : יא, דער מאן!
מ א ד א מ פ א פ א ו ו : דער מאן! (זי לאכט ביז). דער מאן איז געטריי און בעשטענדיג אין ליעבע! זאגט אליין, נאר א נייעס! (מיט הימל): מיט וואס פאר א רעכט זאגט איהר דאס! די מענער זיינען געטריי און בעשטענדיג! אז עס האלט שוין דער-ביי, וועל איך אייך זאגען, אז פון אלע מענער וואס איך האב גע-קענט און קען, איז דער זעליגער מאן מיינער געווען דער בעסטער... כ'האב איהם ליידענשאפטליך געליעבט, מיט אלע מיינע געפיהלען, ווי א יונגע, דענקענדע פרוי קען נור ליעבען; כ'האב איהם אבגע-געבען מיין יוגענד, מיין גליק, דאס לעבען, מיין פערמעגען, פערנע-טערט און פעהרלייגט, האב געדיענט צו איהם ווי א געצענדיגענער און... און וואס איז דער סוף געווען? אט דער בעסטער פון אלע מענער האט מיר אבגענארט אויף שריט און טריט אויף דעם געמיינ-סטען אופן. נאך זיין טויט האב איך אין שרייבטיש געפונען א פולען שופלאד מיט ליעבעס-בריעף און ביים לעבען — ס'שוידערט מיר זיך צו דערמאנען אז דעם — האט ער מיר גאנצע וואכען נאכ-אנאנד געלאזען אליין, פאר מיר אין די אויגען האט ער זיך גע-שארט צו אנדערע פרויען, אבגעטהאן אלערליי מעשים הינטער מיין רוקען, מיין געלד פערשווענדעט און זיך אויסגעלאכט פון מיינע גע-פיהלען... און ניט קוקענדיג דערויף האב איך איהם געליעבט און בען טריי געווען... יא, נאך מעהר, ער איז געשטארבען און איך בין איהם נאך אלץ געטריי. כ'האב מיר אויף אייביג צווישען די פיער ווענד בעגראבען און בין צום טויט וועל איך אט די טרויער-קליידער ניט אויסטהאן...

ס מ י ר נ א ו ו (מיט א פערעכטליכען געלעכטער): טרויער-קליידער!.. כ'פערשטעה ניט פאר וועמען איהר האלט מיר. אסוראט

ווי איה ווייס ניט פאר וואס איהר טראגט דאס שווארצע קלייד
און פארוואס איהר האט זיך בעגראכען צווישען די פיער ווענדן!
נאך ווי! דאס איז אזוי געהיימניספול, פאעטיש! עפעס אז אפיציר
וועט פערבייפאהרען דעם הויף, אדער א ליימענער גולם א פאעט
וועט ארויפקוקען איז די פענסטער און זיך טראכטען: „אט דא
לעבט די געהיימניספאלע תמר, וועלכע האט זיך אויס לייעבע צו
איהר מאן בעגראכען צווישען די פיער ווענדן.“ נישקשה, מיר סענען
די דאזיגע קונץ-שטיק!

מאדאם פאפאוו (שפרינגט אויף): וואס? ווי דער-
ווענט איהר זיך מיר דאס צו זאגען?
סמירנאוו: איהר האט זיך בעגראכען לעבעדיגעהייט,
און דאך האט איהר דערביי ניט פערגעסען, זיך אנפודערן דאס גע-
זיכט!

מאדאם פאפאוו: אבער ווי דערוועגט איהר זיך נאר,
מיט מיר אזוי צו ריידען?

סמירנאוו: שרייט ניט, כ'בעט אייד, איד בין ניט איי-
ערגעשעפטס-פיהרער! ערלויבט מיר אנרופען די זאכען ביים ריכ-
טיגען נאמען. איד בין ניט קיין פרוי און בין געוועהנט מיין מיינונג
אפען ארויסצוזאגען! כ'בעט אייד, אלזא, שרייט ניט!

מאדאם פאפאוו: ניט איד שריי, נאר איהר שרייט.
לאזט מיר צו רוה, כ'בעט אייד!

סמירנאוו: בעצאהלט מיר דאס געלד, וועל איד אוועק-
פאהרען.

מאדאם פאפאוו: כ'וועל אייד דאס געלד ניט גע-
בען.

סמירנאוו: ניין, איהר וועט געבען!
מאדאם פאפאוו: אייד אויף צו להכעיס וועט איהר
קיין קאפיקע ניט קריגען! איהר זאלט מיר צו רוה לאזען!
סמירנאוו: כ'האב ניט דאס פערגניגען צו זיין אייער
מאן אדער אייער חתן. און כ'בעט אייד דעריבער, מאכט מיר ניט
קיין סקאנדאלען! (ער זעצט זיך). איד פערטראג עס ניט.

מאדאם פאפאוו (סאפענדיג פאר צארן): איהר זעצט
זיך נאר?

סמירנאוו: כ'זיץ שוין.
מאדאם פאפאוו: כ'בעט אייד, איהר זאלט אוועק-
געהן!

סמירנאוו: בעצאהלט דאס געלד! (אן א זייט). אה,
ווי ביין איד בין, ווי ביין!

מאדאם פאפאוו: מיט אונפערשעהמטע מענשען
ווייל איד ניט ריידען. ארויס פון דאנען! (פאווע). איהר געהט
ניט? ניין?

סמירנאוו: ניין.
מאדאם פאפאוו: ניין?
סמירנאוו: ניין!
מאדאם פאפאוו: נו, גוט... (זי קלינגט מיט'ן גלעקעל).

ניינטער אויפטריט.

די פריהערדיגע. לוקא.

מאדאם פאפאוו: לוקא, פיהר ארויס אט דעם
הערר'ן!

לוקא (געהט צו צו סמירנאוו'ן): מיין הערר, געהט דאך
ארויס, אז מען הייסט אייד! וואס ווילט איהר דא...

סמירנאוו (שפרינגט אויף): האלט דעם שנוק! מיט
וועמען רעדסט דו? איד מאך פון דיר אש!

לוקא (כאפט זיך אן ביים הארצען): טאטע זיסער!.. ליע-
בער גאט!.. (ער פאלט אין א שטוהל). אה, ס'איז מיר שלעכט, כ'קען
דעם אטעהעם ניט אבכאפען!

מאדאם פאפאוו: וואו איז דאשא? (רופט): דאשא!
פעלאגעיא? דאשא! (זי קלינגט).

לוקא: אה, זיי זיינען אלע אוועק יאנדעם קלייבען... קיי-
נער איז ניטא אין דערהיים! ס'איז מיר שלעכט! וואסער!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו (צו סמירנאוו'ן) : זייט מוחל און
טראגט זיך אב! וואו!

ס מ י ר נ א ו ו : ווילט איהר ניט זיין אביסעל העפליכער?
מ א ד א מ פ א פ א ו ו (צונויפדריקענדיג די פויסטען און
קלאפענדיג מיט די פיס) : איהר זייט א מוזשיק! א גראבער בער!
א שר!

ס מ י ר נ א ו ו : וואס, וואס—אם האט איהר געזאגט?
מ א ד א מ פ א פ א ו ו : כ'האב געזאגט, אז איהר זייט א
בער, א שר!

ס מ י ר נ א ו ו (געהט צו מיט שנעלע טריט נעהענטער צו איהר) :
אבער זייט אזוי גוט, וואס פאר א רעכט האט איהר, מיך צו בעליידיג-
נען?

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : יא, איך בעליידיג אייד. וואס איז
אזוינס? איהר מיינט, איך האב מורא פאר אייד?

ס מ י ר נ א ו ו : און איהר מיינט אפנים, אלס פאעמיש
בריאה'לע האט איהר א רעכט צו בעליידיגען און בלייבען אונבער-
שטראפט? איך פארדער אייד ארויס!..

ל ו ק א : דערבארימדיגער גאט! וואסער!

ס מ י ר נ א ו ו : א דועל מוז זיין!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : איהר מיינט, דערפאר וואס איהר
האט שטארקע פויסטען און א האלץ פון א בורלאק, האב איך מורא
פאר אייד? גראכיאן וואס איהר זייט!

ס מ י ר נ א ו ו : אויף א דועל! איך ערלויב קיינעם ניט,
מיך צו בעליידיגען, און מאך זיך קיין צימעס ניט דערפון וואס איהר
זייט א דאמע, א צארטעס וועזען!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו (סטארעט זיך איהם אריבערצושרייען) :
בער! בער! בער!

ס מ י ר נ א ו ו : ס'איז שוין צייט אמאל, אוועקצומאכען מיט
דעם אלטען פאראורטהייל, אז נור מענער זיינען מחויב אבצוגעבען
דין וחשבו פאר א בעליידיגונג. אז גלייכע רעכטע, טא זאל זיין

גלייכע רעכטע איז אלצדינג, צול אלדע שווארץ יאהר! אויף א
דועל!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : איהר ווילט אויף א דועל? גוט!
ס מ י ר נ א ו ו : טאקי שוין!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו : שוין די מינוט! דער מאן מיינער
האט געהאט פיסטוילען... כ'בריינג זיי שוין אריין. (זי געהט איין-
לענדיג אב און קעהרט זיך אום). אה, מיט וואס פאר א פערנניגען
וועל איך אייד אריינזאגען די קויל איז דעם אונפערשעהמטען
שטערן אריין! דער טייוועל זאל אייד נעהמען! (געהט אב).

ס מ י ר נ א ו ו : ווי א היהנדעלע וועל איך זי דערשיכען!
נישקשה, כ'בין ניט קיין גרין אינגעל, קיין סענטימענטאלער הינ-
טעל — פאר מיר זיינען ניטא קיין צארטע ברואים!

ל ו ק א : פאטערל, (ער פאלט אויף די קניע) האב רחמנות אויף
מיר, אויף אז אלטען מאן, טהו מיר א טובה און געה אוועק פון דא-
נען! דו האסט מיך דערשראקען אויף טויט און איצט ווילסטו זיך
גאר שלאגען אויף א דועל!

ס מ י ר נ א ו ו (הערט איהם ניט) : דעלירען — אט דאס איז
טאקע גלייכערעכטיגונג, עמאנציפאציע! דערביי זיינען ביידע
נעשלעכטען גלייך! אויס פרינציפ וועל איך זי דערשיכען! אבער
וואס זאגט מען פארט צו אזא פרוי? (נאכאמענדיג) : „דער טיין-
וועל זאל אייד נעהמען! איך וועל אייד אריינזאגען די קויל איז
דעם אונפערשעהמטען שטערן אריין!“ וואס זאגט מען דערצו?
האט זיך צוקאכט, די אויגען האבען זיך צובליצט... זי האט אנגענו-
מען די פאדערונג! אויף מיין עהרע-ווארט, צום ערשטען מאל איז
מיין לעבען זעה איך אזא פרוי...

ל ו ק א : פאטערל, געה אוועק! איך וועל פאר דיר אייביג
גאט בעטען!

ס מ י ר נ א ו ו : אט דאס הייסט א פרוי! דאס בעגרייף
איך! אז אמת'ע כוואטסקע ווייבעל! ניט קיין ווייכער טייג, ניט
צורונגען, נאר פייער, שייס-פולווער, א ראקעטע! ס'א שאד אזא פרוי
צו דערשיכען!

ל ו ק א (וויינט): פאטערל, געה אוועק!
 ס מ י ר נ א ו ו: זי געפעלט מיר פאזיטיוו! פאזיטיוו! מיט
 די גריבלאך אין די באקען אפילו געפעלט זי מיר! איד בין זאגאר
 גרייט, איהר דעם חוב נאכצולאזען... און דער כעס איז מיר פער-
 נאנגען... א מערקווירדיגע פרוי!
 מאדאם פאפאוו קומט מיט די פיסטוילען.
 צעהנטער אויפטריט.

די פאריגע און מאדאם פאפאוו.

מ א ד א מ פ א פ א ו ו: אט זיינען זיי די פיסטוילען...
 אבער איידער מיר געהען זיך דעלירען, ווייזט מיר, כ'בעט אייהר,
 ווי אזוי מען שיסט... כ'האב נאך קיין מאל אין מיין לעבען קיין
 פיסטויל אין האנד ניט געהאלטען.

ל ו ק א: גאט זאל זיך אויף אונז דערבארעמען! כ'וועל געהן
 נאך'ן גערטנער מיט'ן קוטשער... פון וואנען האט זיך גענומען אויף
 אונז דאס דאזיגע אנשיקעניש? (ער געהט אב).

ס מ י ר נ א ו ו (בעטראכט די פיסטוילען): זעהט איהר, ס'זיי-
 נען דא פערשיעדענע סארטען פיסטוילען... פאראן ספעציעלע דו-
 על-פיסטוילען פון מארטימער, מיט האפסולען. די אבער זיינען רע-
 וואלווערען פון סמיטה און וועסאז'ס סיסטעם, מיט אן עקסטרא-
 טאר... גרויסארטיגע פיסטוילען! אזא פאר האסטען וועניגסטענס
 ניינציג רובעל... אזוי מוז מען דעם רעוואלווער האלטען... (אן א
 זייט). אט די אויגען, די אויגען! א פייערדיגע פרוי!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו: אזוי?

ס מ י ר נ א ו ו: יא, אזוי... דאן עפענט אב דאס רעהרעל...
 אט... אזוי דעם ארם שטרעקט אויס פעסט! אזוי... דאן גיט א
 דריק מיט דעם פינגער אויף דער מאכעריי, און דאס איז אלעס...
 דער עיזר איז אבער ניט אויפגערעגט זיין, ניט איילען זיך ביים
 צילעווען און אכטונג געבען, די האנד זאל ניט ציטערן.
 מ א ד א מ פ א פ א ו ו: גוט, איז צימער איז ניט בע-
 קוועם צו שיסען, לאמיר ארויסגעהן אין גארטען.

ס מ י ר נ א ו ו: לאמיר געהן. כ'זאג אייד אבער אפריהער,
 אז איך וועל שיסען אין דער לופטען.
 מ א ד א מ פ א פ א ו ו: נא דיר נאר א נייעס! פאר וואס
 עפעס?

ס מ י ר נ א ו ו: ווייל... ווייל... דאס איז מיין זאך, פאר
 וואס!

מ א ד א מ פ א פ א ו ו: איהר האט מורא געקראגען! יא?
 א—א—ה? ניין, מיין הערר, נאך ניט ארויסגעמאכט זיך! זייט
 אזוי גוט, קומט מיט מיר! כ'וועל זיך ניט בערוהיגען, בין וואנען
 איך וועל אייד האבען דורכגעלעכערט דעם שטערן, אט דעם שטערן
 וואס איך האב פון גאנצען הארצען. וואס זשע, איהר האט מורא
 געקראגען?

ס מ י ר נ א ו ו: יא, כ'האב מורא געקראגען.

מ א ד א מ פ א פ א ו ו: ס'א ליגען. פארוואס ווילט איהר
 זיך ניט שלאגען?

ס מ י ר נ א ו ו: ווייל... ווייל... איהר געפעלט מיר.

מ א ד א מ פ א פ א ו ו (מיט א בייזען געלעכטער): כ'נע-
 פעל איהם! ער וואנט נאך צו זאגען, אז איך געפעל איהם!
 (זי ווייזט אן אויף דער טיר). געהט אייד!

ס מ י ר נ א ו ו (לויגט שווייגענדיג אנדער דעם רעוואלווער
 אויף'ן טיש, נעהמט דעם הוט און געהט; ביי דער טיר בלויבט ער
 שטעהן; א וויילע קוקען זיי זיך אן און ריידען קיין ווארט ניט, דער-
 נאך געהט ער אונענטשלאסען צו געהענטער): הערט... איהר זייט נאך
 אלץ בייז?.. כ'בין אויך געווען בייז ווי א טייוועל, אבער פערשטעהט
 מיר נור אביסעל בעסער... ווי זאל איך דאס אייד אויסדריקען?..
 די זאך איז אט וואס... אזעלכע געשיכטען אייגענטליך... (צושרייט
 זיך אויף'ן קול). נו יא, וואס בין איך שולדיג, אז איהר געפעלט
 מיר פארט? (ער כאפט אן א שטוהל פון הינטען, דער שטוהל קראכט
 און ברעכט זיך). ווייס דער טייוועל, וואס פאר א שוואכע מעבעל
 איהר האט! איהר געפעלט מיר! איהר פערשטעהט? איד... כ'בין
 כמעט פערליעבט!

מ א ד א מ פ א ו : אוועק פון מיר, איד האם אייד! ס מ י ר נ א ו : גאט! וואס פאר א פרוי! כ'האב קיין מאל אין לעבען אזוי וואס עהנליכעס ניט געזעהן! איד בין פערלארען. רואנירט! כ'בין אין פאסטקע אריינגעפאלען, אזוי ווי א מין! מ א ד א מ פ א ו : געהט אייד, אדער איד שים! ס מ י ר נ א ו : שים! איהר קענט גארנישט בעגרייפן, וואס פאר א גליק עס איז אונטער די בליקען פון אט די הערליכע אויגען צו שטארבען, דורך רעוואלווער, וואס דאס דאזיגע קליינ-טשיק סאמעטען הענטעל האלט... איד בין פון זינען אראב! בע-טראכט זיך און ענטשיידעט גלייך אויף'ן שטעל, ווארים טאמער געה איד איצט אוועק פון אייד, וועלען מיר זיך שוין קיינמאל ניט זעהן. ענטשיידעט, רעדט... איד בין פון אדעל, אז אנשטענדיגער מענש, כ'האב אז הכנסה פון צעהן טויזענד רובעל א יאהר... כ'טרעף מיט'ן געוועהר א מטבע, וואס ווערט געווארפען אין דער לופטען... כ'האב גרויסארטיגע, הערליכע פערד. ווילט איהר ווערען מיין פרוי? מ א ד א מ פ א ו : (אויסער זיך פאר כעס, פאכערט מיט'ן רעוואלווער): שיםען! אויפ'ן דעל! ס מ י ר נ א ו : איד בין פון זינען אראב... כ'פערשטעה ניט וואס מיט מיר טהוט זיך. דיענער! וואסער! מ א ד א מ פ א ו : (שרייט): אויף'ן דעל! ס מ י ר נ א ו : כ'בין פון זינען אראב... כ'האב זיך פער-ליעבט, ווי א אינגעל, ווי א דוראק! (ער כאפט איהר אן ביי דער האנד, זי גיט א געשרוי פאר שטערץ). כ'האב אייד ליעב! (ער פאלט אויף די קניע). כ'ליעב אייד, ווי איד האב נאך קיינמאל בין אהער ניט געליעבט! מיט צוועלף פרויען האב איד געשלאגען כפרות, ניו האבען מיט מיר כפרות געשלאגען, אבער קיין איינציגע פון זיי האב איד ניט אזוי געליעבט ווי איד ליעב אייד... איד בין בעזיענט, פערלארען, כ'ליעב אויף די קניע ווי א דוראק און בעט זיך ביי אייד... א הרפה און א בושה! פינף יאהר נאכאנאנד האב איד זיך ניט פער-ליעבט, כ'האב זיך געטהאן א נדר, און אט בין איד מיט אמאל אריינגעפאלען, ווי א פערד אין א פרעמדען וואגען! איד בעט ביי

אייך די האנד, יא צי ניין? ווילט איהר ניט? איז ניט. (ער שמעקט אויף און געהט שנעל צו דער טיר). מ א ד א מ פ א ו : ווארט אויס... ס מ י ר נ א ו : (בלויבט שמעקן): נו? מ א ד א מ פ א ו : גארנישט... איהר קענט זיך געהן! איבעריגענס, ווארט א ווילע! ניין, געהט אייד, געהט אייד! איד האם אייד! אדער ניין! געהט ניט אוועק! אד ווען איהר וואלט געוואוסט, ווי ביין איד בין, ווי ביין! (זי גיט א ווארף דעם רעוואלווער אויף'ן שטחל). די פינגער זיינען מיר שוין אנגעשוואלען פון אט דער פאסקודסטווא... (זי צורייסט פאר כעס איהר טאשענטוי-כעל). וואס שטעהט איהר נאך דא? טראגט זיך! ס מ י ר נ א ו : זייט געזונד! מ א ד א מ פ א ו : יא, יא, נור געגאנגען! (שרייט): וואוהין געהט איהר דען? ווארט אויס... איבעריגענס, געהט אייד... אד, ווי ביין איד בין! נור ניט צו נאהענט, נור ניט צו נאהענט, ניט אזוי נאהענט נעבען מיר! ס מ י ר נ א ו : ווי ביין איד בין אויף זיך אליין! אזוי ווי א גימנאזיסט האב איד זיך פערליעבט, אויף די קניע בין איד געלעגען... א שוידער געהט מיר אזש אריבער איבער'ן לייב... (שטרענג). איד ליעב אייד! דאס האט מיר נאך געפעהלט! אוראי האב איד עס נייטיג געדארפט האבען, זיך פערליעבען! מארגען מוז איד צאהלען פראצענט, צייט אראבצונעהמען די היי פון פעלד און אין מיטען דערינען זייט איהר דא... (ער נעהמט זי ארום ביי דער טאליע). כ'זעל זיך קיינמאל ניט קענען מוחל זיין דערפאר! מ א ד א מ פ א ו : אוועק! די הענד נעהמט צו! כ'האם... אייד!.. אויף'ן דעל! (א לאנגער קוש).

עלפטער אויפטריט.

די פאריגע. לוקא. גערטנער. קומשער. ארבייטער.

לוקא, מיט א האק; גערטנער, מיט א גראב-אויזען; קומשער, מיט א וויי-גראבליע; ארבייטער מיט שטאנגען.

ל ו ק א (דערזעהט דאס פארל וואס קושט זיך) : גרויסער גאט!
(פארווע).

מ א ד א ס פ א פ א ו (לאזט אראפ די אויגען) : לוקא, זאג
אין שטאל, מען זאל טאכ'ן היינט גאר קיין האבער ניט געבען.

פ א ר ה א נ ג.

דער שרוך

א קאמעדיע אין איין אקט.

פערזאנען:

סטעפאן סטעפאנאוויטש טשובקאוויטש א גוטסבעזיצער.
נאטאליא סטעפאנאוויטש טשובקאוויטש טאכטער, 25 יאהר אלט.
איוואו וואסיליטש לאמאוו, א יונגער גוטסבעזיצער.
די האנדלונג קומט פאר אין טשובקאוויטש הויז, אין עמפסאנג-
צימער.

די ביהנע שמעלט פאר דאס גאס-צימער אין טשובקאוויטש הויז.
אנטקעגען די צושייער אין מיטען וואנד איז פאראן א מיר. פון איין
זייט, רעכטס, א זילבער-קאסטען, פון דער אנדער זייט, לינקס, א ביכער-
שאפע. אין דער רעכטער האנד א פענסטער און נעבען דעם שמעלט א
פואנא. אביסעל ווייטער א סאפא, א מיש און דריי פאטעלען. אין דער
לינקער וואנד ווידער נאך א מיר און גיט ווייט דערפון שמעלט א קליין
מישעל מיט צוויי שטוהלען.

ערשטער אויפטריט.

טשובקאוויטש. דערנאך לאמאוו אין א פראק און ווייסע האנד-שוה.
ט ש ו ב ו ק א ו ו (געהט איהם אנטקעגען): אה, מיין לעבער!
וועמען זעה איך דא! איוויין וואסיליטש! פרעהט מיר זעהר!
(דריקט איהם די האנד). אט דאס הייסט אביסעל אז איבערראשונג.
מיין גוטינקער... ווי געהט עס איך?
ל א מ א ו ו: א דאנק. און איהר, וואס מאכט איהר עפעס
גוטס?
ט ש ו ב ו ק א ו ו: נא, ס'געהט מיין טייערער. ביטע, זיצט...
ס'איז גיט אזוי פיל, מיין לעבער, אז די שכנים צו פערנעסען.
אבער, הארצעלע מיינס, פארוואס עפעס אזוי יום-טוב'דיג? איז
פראק, איז האנד-שוה און אזוי ווייטער. אט הפנים איהר פארהט
ערגעץ צו גאסט. מיין טהייערינקער?
ל א מ א ו ו: ניין. איך קום בלויז צו איך, געהרטער סטע-
פאן סטעפאנאוויטש.
ט ש ו ב ו ק א ו ו: פארוואס זשע עפעס איז פראק, איך בעט
איך? פונקט ווי צו א נייא-הר'ס בעזוד!
ל א מ א ו ו: זעהט איהר, עס האנדעלט זיך מכח אט וואס.
(ער כאפט איהם פאר'ן האנד). כ'בין געקומען צו איך, געהרטער

סטעפאן סטעפאנאוויטש, מיט א בקשה בין איד צו אייד געקומען...
 ס'איז נישט דאס ערשטע מאל, וואס איד האב די עהרע זיך צו ווענדען
 צו אייד נאך הילפע, און שטענדיג האט איהר, ווי זאגט מען עס...
 אבער פערצייהט, איד בין אויפגערגעגאנגען. כ'וועל אפריהער נעהמען
 אביסעל וואסער, געהערטער סטעפאן סטעפאנאוויטש. (ער מרינקט).
 ט ש ו ב ו ק א ו ו (אן א זייט) : ער איז אוראיי געקומען אנט-
 לייגען געלד! כ'וועל נישט שטעקען! (צו לאמאוו'ן) : מכח וואס
 זשע האנדעלט עס זיך, טהייערינקער?

ל א מ א ו ו : זעהט איהר... געהערט... סטעפאניטש... ענט-
 שולדיגט, כ'מיו, סטעפאן, סטעפאן — געהערטעוויטש... דאס
 הייסט, איד בין שרעקליך אויפגערגעגאנגען, ווי איהר קענט אליין זעהן...
 הקיצור, נור איהר אליין קענט מיר העלפען, האטש איד האב עס כלל
 נישט פערדיענט און... און איד האב גאר קיין רעכט נישט צו בעטען
 אייער הילף.

ט ש ו ב ו ק א ו ו : ווייס איד, וואס מאכט איהר דארט פאר
 הקדמות, הארצעלע מיינס? ארויס דערמיט! נו?
 ל א מ א ו ו : אט, אט באלד... איז אז אויגענבליק. די זאך
 איז די: איד בין געקומען בעטען די האנד פון אייער טאכטער
 נאטאליא.

ט ש ו ב ו ק א ו ו (מיט שמחה) : מלאד'ל מיינס! אייוואו
 וואסיליטש! זאגט עס איבער נאך אמאל — כ'האב זיך נישט גוט
 איינגעהערט!

ל א מ א ו ו : איד האב די עהרע צו בעטען...

ט ש ו ב ו ק א ו ו (שלאגט איהם איבער) : טייבעלע מיינס, איד
 בין אזוי צופריעדען און אזוי ווייטער... אט דאס איז עס טאקי, און
 אזוי ווייטער. (ער נעהמט איהם ארום און גיט איהם א קוש). דאס האב
 איד דאך שוין פון לאנג אז געוואונשען. ס'איז תמיד מיוון וואונש
 געווען (ער לאזט פאלען א טרעהר) און איד האב אייד שטענדיג
 לייעב געהאט, מיוון טייערינקער, ווי אז אייגענעם זעהן. זאל איד
 גאט ביידען געבען זיין ברכה און זיין גנאד און אזוי ווייטער...
 כ'האב זיך עס אימער געוואונשען... אבער פאר וואס זשע שטעה

איד דא, ווי א ליימענער גולם? פאר פרייד בין איד גאר צודולט,
 איינפאך צודולט בין איד! אה, פון גאנצען הארצען... כ'וועל א רוח
 טהאן נאטאשא'ן און אזוי ווייטער.

ל א מ א ו ו (געריהרט) : געהערטער סטעפאן סטעפאניטש,
 ווי מיינט איהר, נאטאליא סטעפאנאוונא וועט איינוויליגען?
 ט ש ו ב ו ק א ו ו : ווירקליך אזא שעהנער מאן און... און
 דא זאל זי גאר איז מיטען דערינען נישט וועלען! פערליעבט ווי א
 קאטז, און אזוי ווייטער... אט די מינוט! (ער געהט אב רעכטס).

צווייטער אויפטריט.

לאמאוו אליין.

ל א מ א ו ו : מיר איז קאלט... א שוידער געהט מיר אריבער
 איבער'ן לייב, אזוי ווי פאר'ן עקזאמען. דער עיקר איז, מען דארף
 זיך איינמאל פאר אלע מאל ענטשליסען. אז מען זוכט און רעדט
 א סך און מען ווארט אויף א אידעאל אדער אויף דער עכטער, ריי-
 נער לייעבע, האט מען קיינמאל נישט חתונה ברד... ס'איז קאלט!
 נאטאליא סטעפאנאוונא איז א גוטע בעל-הבית'טע; זי איז אויך
 נישט מיאוס, געבילדעט... וואס זשע דארף איד נאך? עס רוישט
 מיר איז די אויערן פאר אויפגעגונג. (ער מרינקט וואסער). און נישט
 חתונה האבען, דאס געהט נישט... ערשטענס, בין איד שוין אלט פינף
 און דרייסיג יאהר—ווי זאגט מען עס, שוין אביסעל אריבערגעוואקס-
 סען. צווייטענס דארף איד געטיג האבען א רוהיגען רעגעלמעסיגען
 לעבען... כ'האב א הארץ-פעהלער, האב איד, א שטענדיגע הארץ-קלא-
 פעניש. איד בין ספילטשעווע און ווער מורא'דיג אויפגערגעגאנגען. גלייך
 הויבען מיר אז צו ציטערן די ליפען און די רעכטע שליוף קלאפט...
 אבער שרעקליכער פון אלצדינג איז דער שלאף. קוים לעג איד זיך
 אריין אין בעט און הויב אז איינצורעמלען, אז עס פאנגט אז ריי-
 סען און צופען איז דער לינקער זייט! און אין פלייצע און אין קאפ
 קלאפט עס ווי מיט האמערס... כ'שפרינג אויף ווי א פערריקטער,
 געה ארום א ווילע, דערנאך לעג איד זיך וויעדער, אבער ווי איד

שלאף נאר איין, אהא וויערער א קראמפף אין זייט! און אזוי
נעהט עס אפשר צוואנציג מאל...
נאטאליא סטעפאנאוונא קומט פון רעכטס.

דריטער אויפטריט.

נאטאליא סטעפאנאוונא, לאמאוו.

נאטאליא סטעפאנאוונא: אה, אזוי! דאס
זייט איהר גאר, און פאפא זאגט: געה אקארשט ארויס, א סוחר
איז געקומען, קויפען ווארע. גוטען טאג אייד, איוואו וואסיליטש.
לאמאוו: גוטען טאג, געהרטע נאטאליא סטעפאנאוונא!
נאטאליא סטעפאנאוונא: ענטשולדיגט וואס
איך טראג דעם פארטוד און געה איז א הויזקלייד... מיר רייניגען
זאגען צום טריקענען. פארוואס האט מען אייד אזוי לאנג ניט גע-
זעהן? זיצט... (זיי זענען זיד). איהר ווילט אפשר עפעס אנ-
בייסען?

לאמאוו: ניין, א דאנק, איך האב שוין געגעסען.
נאטאליא סטעפאנאוונא: איהר רויכערט...
אט האט איהר שוועבעלאד... ס'ארא שעהן וועטער מיר האבען
היינט, און נעכטען האט שטארק גערעגענט, אז די ארבייטער הא-
בען גארנישט געקענט טהאן דעם גאנצען טאג. וויפיעל קופות האט
איהר אראבענומען? וואס זאגט איהר פארט, ווי גיציג איך בין!
כ'האב געהייסען אראבשניידען די גאנצע היי פון פעלד, און אצינד
פערדריסט מיר שוין, כ'האב מורא, ס'זאל ניט פערפוילט ווערן.
כ'וואלט שוין בעסער געווען, ווען איך וואלט אבגעווארט אביסעל.
זעהט, וואס איז דאס עפעס? איהר געהט גאר אין א פראק? דאס
איז ווירקליך א נייעס! איהר פאהרט אויף א באל? צי וואס?
יא, און לאמיר אייד טאקי אין איין וועגס זאגען, אז איהר זייט
עפעס גאר שעהנער געווארען... אויף מיין ווארט... וואס האט איהר
זיך טאקי אזוי אויסגעפוצט?

לאמאוו (אויפגערעגט): זעהט איהר, געהרטע נאטאליא

סטעפאנאוונא... ס'האנדעלט זיך וועגען דעם, אז איך האב מיר
ענטשולאסען אייד צו בעטען, איהר זאלט מיר אויסהערען... נא-
טירליך וועט איהר זיך וואונדערן און זאגן ביין זיין אויף מיר,
גאר אייד... (אן א זייט). ווי שרעקליך קאלט עס אין!

נאטאליא סטעפאנאוונא: וועגען וואס האנדעלט
עס זיך? (פאוזע). נו?

לאמאוו: איך וועל מיר געבען די מיה, צו מאכען עס
בקיזור. געהרטע נאטאליא סטעפאנאוונא, איהר ווייסט דאך, אז
איך האב שוין לאנג, נאך פון קינדוויין אן, די עהרע צו קענען
אייער פאמיליע. מיין זעליגע טאנטע און איהר מאן, פון וועמען איך
האב, ווי איהר ווייסט, געקראגען בירושה די אימעניע, האבען
שטענדיג געהאט דעם גרעסטען רעספעקט פאר אייער פאטער
און פאר אייער זעליגער מוטער. די לאמאווס און די טשובאווס
זיינען זייט לאנג, לאנג צוריק געווען בעפריינדעט, מען קען זאגן
זאגען פערוואנדעט איינע מיט די אנדערע. דעריבער טאקי גרע-
ניצט זיך מיין שטיק ערד, ווי איהר ווייסט, אזוי נאהענט מיט
אייערס. אז איהר ווילט אזוי גוט זיין און זיך דערמאנען, ליעגען
מיינע אקסענפעלדער הארט לעבען אייער בעראזאווען וואלד.

נאטאליא סטעפאנאוונא: ענטשולדיגט, כ'מין
אייד איבערשלאגען. — איהר זאגט „מיינע אקסענפעלדער“...
וואס זשע, זיי זיינען גאר אייערע?

לאמאוו: יא, מיינע....

נאטאליא סטעפאנאוונא: אט האסטו דיר!
די אקסענפעלדער געהערען צו אונז און ניט צו אייד!

לאמאוו: ניין—צו מיר, געהרטע נאטאליא סטע-
פאנאוונא!

נאטאליא סטעפאנאוונא: נא דיר גאר א ניין-
עס! ווי אזוי געהערען זיי דאס צו'ן אייד?

לאמאוו: וואס—ווי אזוי? כ'דייד פון יענע פעלדער וואס
ליעגען צווישען אייער בעראזאווען וואלד און דער ציגעל-ערד.

נאטאליא סטעפאנאוו נא: הערשטע אט טאסי
 די... זיינען אונזערע...
 לאמאוו: ניין, איהר האט א טעגערליכע נאטאליא
 סטעפאנאוו, זיי זיינען מיינע.
 נאטאליא סטעפאנאוו נא: דערמאנט זיך נאר
 אקארשט גוט, איוואו וואסיליטש! ס'איז שוין לאנג, אז איהר
 האט זיי געקראגען?
 לאמאוו: ווי לאנג? אזוי ווייט ווי איד קען מיר נאר
 עראינערן, האבען זיי תמיד געהערט צו מיר.
 נאטאליא סטעפאנאוו נא: נא, ס'הייבט זיך
 אפילו נישט אן. איהר וועט מיר ענטשולדיגען!
 לאמאוו: מען קען דאך נעהמען די פאפירען און זעהן,
 געהערטע נאטאליא סטעפאנאוו. וועגען די אקסענפעלדער האט
 מען זיך אמאל געאמפערט, דאס איז אמת—איצט אבער ווייט די
 גאנצע וועלט, אז זיי געהערען מיר. נישטא מעהר צו אמפערן זיך
 דעריבער. פערשטעהט איהר מיר: מיין מוהמעס באבע האט די
 פעלדער אויף אז אונבעשטימטער צייט אומזיסט אבגעגעבען צו די
 מווישקעס פון אייער געהערטען פאטער'ס זיידען, בתנאי אז זיי זאלן
 לען דערפאר ברענען דער באבע'ס ציגעל. די בויערן פון אייער
 געהערטען פאטער'ס זיידען האבען די פעלדער בענוצט אז ערד
 פערציג יאהר אהן געצאהלט און האבען זיך אזוי איינגעוועהנט
 צו בעטראכטען דאס פאר זייער אייגענטהום. שפעטער אבער, אז
 ס'איז ארויס דער אוקאז...
 נאטאליא סטעפאנאוו נא: ס'איז גאר נישט
 אזוי, ווי איהר דערצעהלט! מיין זיידע און מיין אורזיידע זיינען
 געווען איבערצייגט, אז זייערע שטיקער ערד ציהען זיך ביז צו די
 בלאטעס—דאס הייסט אלזא, אז די אקסענפעלדער זיינען אונזער-
 רע. וואס איז דא פאראן זיך צו אמפערן? איד פערשטעה נאר
 נישט... ס'איז ווירקליך א פערדרוס!
 לאמאוו: כ'וועל אייד צייגען די פאפירען, נאטאליא
 סטעפאנאוו.

נאטאליא סטעפאנאוו נא: ניין, איהר שפאסט
 גאנץ איינפאך איהר נעהמט מיר אויף זיכער... האסט גע-
 דערט יאהר און פלוצים זאגט מען אונז אן, אז עס געהערט נישט
 צו אונז! איוואו וואסיליטש, פערצייגט, אבער כ'גלויב גאר מיינע
 אייגענע אויערן נישט... פאר מיר האבען די פעלדער א קנאפע ווער-
 דע. ס'זיינען בסך הכל נישט מעהר ווי פינף דעסיאטין און זיינען
 ווערטה א פאר הונדערט רובעל, אז ערד 300 רובעל, אבער מיר
 פערדריסט די אונגעעכטיגקייט. זאגט אייד וואס איהר ווילט, אבער
 אונגערעכטיגקייט קען איד נישט פערטראגען.
 לאמאוו: הערט נאר אויס ביז צום סוף, איד בעט אייד!
 די מווישקעס פון אייער געהערטען פאטער'ס זיידען, ווי איד האב
 שוין געהאט די עהרע אייד צו זאגען, האבען פאר מיין מוהמעס
 באבע געברענגט ציגעל. די מוהמעס באבע האט זיי געוואלט מיט
 עפעס בעפרידיגען...
 נאטאליא סטעפאנאוו נא: זיידע, באבע, מוהמע...
 וואס געהט מיר דאס אלצדינג אז? די פעלדער זיינען אונזערע און
 האדיע!
 לאמאוו: ניין, מיינע!
 נאטאליא סטעפאנאוו נא: אונזערע! אז איהר
 וועט אפילו צוויי טעג נאכאנאנד בעווייזען, און אז איהר וועט זיך
 אנטהאלטן איז פופצעהן פראקען, זיינען זיי פארט אונזערע, אונזער-
 רע, אונזערע!.. דאס וואס געהערט אייד, פערלאנג אייד נישט, אבער
 כ'ויל אויך נישט פערלירען דאס, וואס געהערט צו מיר!
 לאמאוו: די פעלדער, נאטאליא סטעפאנאוו, דארף
 איד נישט, כ'טהו דאס נאר אויס פרינציפ. אויב אייד איז ליעב,
 אדרבה... שיינק איד זיי אייד.
 נאטאליא סטעפאנאוו נא: איד קען זיי אייד
 שיינקען, ווייל זיי געהערען צו מיר!.. דאס איז דאך עפעס גאר
 א מאדנע זאך, איוואו וואסיליטש! מיר האבען אייד ביז אהער גע-
 האלטען פאר א גוטען שכן, פאר א פריינד. פאר-איאהרען האבען

צענטראלע יידישע ביבליאטעק אין פרעסע ארכיוו

אין די שליופען, וואלט איהר שוין פון מיר געהערט גאר אנדערע
דברים! (שרייט): די אקסענפעלדער זיינען מיינע!
נאטאליא סטעפאנאוו: אונזערע!
לאמאוו: מיינע!
משובקאוו קומט ארין פון רעכטס.

פערטער אויפטריט.

די פאריגע. משובקאוו.

טשובאוו: וואס טהוט זיך דא? פארוואס שרייט
איהר אזוי?

נאטאליא סטעפאנאוו: פאפא, ערקלעהר דו
כאטש אט דעם הערדן דא. וועמען געהערען די אקסענפעלדער:
אונז אדער איהם?

טשובאוו (צו לאמאוו): אוצר מיינער! די פעלדער
געהערען אונז!

לאמאוו: אבער אום גאטעס ווילען, סטעפאן סטעפאנא
וויטש, ווי אזוי געהערען זיי צו אייך? זייט איהר כאטש א פער-
נינפטיגער מענש! מיין מוהמע'ס באבע האט די פעלדער אויף א
געוויסער צייט אומזיסט אבגעגעבען אייער זיידע'ס מוזשיקעס. די
בויערן האבען די ערד בענוצט א פערציג יאהר צייט און האבען
זיך דערצו געוועהנט ווי צו זייער אייגענס, נאר אז ס'איז ארויס
דער אוקאז...

טשובאוו: ערלויבט אקארשט, טייערסטער... איהר
פערגעסט, אז גראד אייער באבע'ס מוזשיקעס האבען נישט גע-
צאהלט און אזוי ווייטער, ווייל מען האט גראד דעמאלט געפיהרט
א פראצעס וועגען די פעלדער און אזוי ווייטער... און אצינד ווייס
יערער הונד, אז זיי געהערען צו אונז. איהר האט הפנים דעם פלאז
ניט געזעהן!

לאמאוו: און איך וועל אייך בעווייזען, אז זיי געהערען
צו מיר.

מיר אייך אוועקגעגעבען אונזערע דרעשמאשינען און מיר האבען
צוליעב דעם ערשט אין מאנאט נאוועמבער געמוזט דערענדיגען
דרעשען אונזער תבואה. און איהר בעהאנדעלט אונז ווי די ציגיי-
נער. איהר שיינקט מיר אוועק מיין אייגען שטיק ערד. ענטשולדיגט,
אזוי האנדלען ניט קיין שכנים. נאך מיין מיינונג איז עס זאגאר
א חוצפה, א פרעכהייט... ווען איהר ווילט...

לאמאוו: נאך אייער מיינונג בין איך, הייסט עס, א פער-
כאפער, א גנב? מיין גנעדיגע, אין מיין לעבען האב איך ניט פער-
נומען קיין פרעמדע ערד, און איך ערלויב קיינעם ניט מיר אין דעם
צו בעשולדיגען... (ער געהט צו שנעל צו דער פלאש און פרינקט ווא-
סער). די אקסענפעלדער זיינען מיינע!

נאטאליא סטעפאנאוו: ס'איז ניט אמת!
אונזערע!

לאמאוו: מיינע!

נאטאליא סטעפאנאוו: ניט אמת! כ'וועל
עס אייך בעווייזען! היינט נאך שיק איך מיינע תבואה-שניידער
אויף דיעזע פעלדער!

לאמאוו: וו-א-ס?

נאטאליא סטעפאנאוו: היינט וועלען מיינע
לויט דארט זיין!

לאמאוו: און איך וועל זיי דורכטרייבען!

נאטאליא סטעפאנאוו: זאל אייך גאט אריינ-
געבען אזא זינ!

לאמאוו (כאפט זיך אן ביים הארצען). די אקסענפעלדער
זיינען מיינע, איהר פערשטעהט? מיינע!

נאטאליא סטעפאנאוו: כ'בעט אייך, שרייט
נאר ניט! ביי אייך איז דערהיים קענט איהר שרייען און פאר כעס
בלאזען וויפיעל איהר ווילט, אבער דא, בעט איך אייך, זיך צו
האלטען ווי א מענש!

לאמאוו: מיין גנעדיגע, וואלט איך נאך ניט געהאט אזא
מורא'דיגע הארצקלאפעניש און וואלט מיר נאך ניט אזוי געהאמערט

ט ש ו ב ו ק א ו ו : איהר וועט עס נישט בעווייזען, מיין ליע-
בינקער.

ל א מ א ו ו : ניין, איד וועל עס בעווייזען!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : טייערינקער, נאך וואס טויג איד אזוי
שרייען? גראד מיט געשריי וועט איהר אים וועניגסטען בעווייזען.
איד פערלאנגט נישט חלילה אייערס און כ'האב נישט ברעה אבצוטערעמען
מיינס. צו וואס זאל איד עס טהאן? אז ס'איז שוין יא געקומען
אזוי ווייט, מיין ליעבער, אז איהר מיינט טאקי אין דער אמת'ן
ביי אונז אבצונעהמען די פעלדער, און אזוי ווייטער, וועל איד זיי
ליעבערשט אוועקשיינקען די מושיקעס איידער איד! גאנץ געוויס!
ל א מ א ו ו : איד פערשטעה נישט! וואס פאר א רעכט האט
איהר איבערהויפט אוועקצושיינקען פרעמדעס אייגענטהום?

ט ש ו ב ו ק א ו ו : איהר וועט דאך מיר מסתמא ערלויבען
צו וויסען, אויב איד האבט יא א רעכט דערצו אדער נישט. יונגער
מאן, כ'בין נישט געוואוינט, מען זאל מיט מיר ריידען אין אזא טאן
און אזוי ווייטער. איד, יונגער מאן, בין צוויי מאל אזוי אלט ווי
איהר, און כ'בעט, צו ריידען צו מיר רוהיג און אזוי ווייטער.

ל א מ א ו ו : ניין, איהר האלט מיר פשוט פאר א נאר און
מאכט חזק פון מיר! איהר רופט אן מיין שטיק ערד אייערס און
איהר ווילט איד זאל דערביי בלייבען גלייכגילטיג און ריידען צו
איד ווי א מענש. אזוי בעגעהן זיך נישט קיין גוטע שכנים, סטעפאן
סטעפאנאוויטש! איהר זייט נישט קיין שכן, א פערכאפער זייט
איהר!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : ווא—אם? וואס האט איהר געזאגט?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : פאפא, שיק שוין
אוועק די תבואה־שניידער אויף די פעלדער!

ט ש ו ב ו ק א ו ו (צו לאמאוו'ן) : וואס האט איהר געזאגט,
געהערטער הערר?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : די אקסענ־פעלדער
זיינען אונזערע, און איד טרעט זיי נישט אב, כ'טרעט זיי נישט אב,
כ'טרעט זיי נישט אב!

ל א מ א ו ו : דאס וועלען מיר נאך זעהן! כ'וועל איד פאר'ן
געריכט בעווייזען, אז זיי געהערען צו מיר!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : פאר'ן געריכט? איהר קענט קלאגען אין
געריכט, געהערטער הערר, און אזוי ווייטער, איהר קענט! ניש-
קשה, איד קען איד ווער איהר זייט! איהר ווארט דאך נאך אויף א
געלעגנהייט צו פיהרען פראצעסען און אזוי ווייטער... אז אינטרי-
גאנט זייט איהר! אייער גאנצע פאמיליע האט זיך כסדר געזוכט
אזעלכע עסקים/לאך, די גאנצע!

ל א מ א ו ו : כ'בעט מיין פאמיליע נישט צו בעליידיגען. אלע
וואס האבען אבגעשטאמט פון די לאמאווס זיינען געווען עהרליך,
און ס'איז קיין איין איינציגער נישט געווען, וואס איז געשטעלט גע-
ווארען צום געריכט פאר שווינדעל, ווי אייער פעטערל!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : און איז אייער לאמאוושער פאמיליע זיך
גען אלע געווען משוגע!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : אלע, אלע, אלע!
ט ש ו ב ו ק א ו ו : דער זידע אייערער איז געווען אז איינפאך
כער פיאניצע, און די אינגערע מוהמע, די נאסטאסיא מיכאילאוונא,
איז אנטלאפען מיט אן ארכיטעקט, און אזוי ווייטער.

ל א מ א ו ו : און אייער מוהמע האט געהונקען אויף א פוס.
(ער כאפט זיך פאר'ן הארצען). ס'ציהט אין דער זייט... אין קאפ
קלאפט ווי מיט האמערס... גאט איז הימעל!.. וואסער!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : און דער טאטעלע אייערער איז געווען א
קארטען־שפיעלער און א זולל וסובא!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א : אייער מוהמע — א
פלאפלערקע, וואס גיט נישט נאך איינע אין דער וועלט!

ל א מ א ו ו : ביי מיר איז דער לינקער פוס געלעהמט... און
איהר זייט אז אינטריגאנט... אה, דאס הארץ!.. און ס'איז פאר
קינעם קיין סוד נישט, אז איהר האט ביי די וויבארעס געשווינד-
דעלט... עס שווינדעלט מיר אין די אויגען... וואו איז ערגעץ מיין
הוט?

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: ווי נידערטרעכטיג!
ליגנער! געמיינער לומפ!

טשובוקאָו: איהר אליין זייט א געמיינער היפאקריט!
אז עקעלהאפטער ליגנער! יא—יא!

לאמאָו: אט איז דער הוט... איי דאס הארץ... וואוהין
געהט מען? איד קען ניט, די פיס פלאנטערן זיך... (ער געהט צו
דער טיר).

טשובוקאָו: אייער פוס זאל דא מעהר ניט זיין!
נאטאליא סטעפאנאָוואָ: פערקלאגט אונז
איז געריכט! מיר וועלען זעהן.

לאמאָו געהט זיך וואקלענדיג אב דורך די מיטעלסטע טיר.

פינפטער אויפטריט.

טשובוקאָו. נאטאליא סטעפאנאָוואָ.

טשובוקאָו (צארנדיג): צום טייוועל!
נאטאליא סטעפאנאָוואָ: אזא נארנישט!
און געה גלויב נאך אין גוטע שכנים!

טשובוקאָו: שורקע! רייכפויגעל! שר!
נאטאליא סטעפאנאָוואָ: אזא מיאומ'ע קא-
ליקע, פערקאפט א פרעמדע שטיק ערד און האט נאך די העזה צו
זידלען זיך.

טשובוקאָו: און אט דאס פערזעהעניש, וואס האט
א פנים ווי א היהנערשע פיסעל, פערנינט זיך נאך צו קומען א שרוד-
טהאָן, און אזוי ווייטער.

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: וואס פאר א שרוד?
טשובוקאָו: נו יא! ער איז דאך געקומען א חתן ווע-
רען פאר דיר.

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: א חתן ווערן?
פאר מיר? פארוואס האסטו עס מיר פריהער ניט געזאגט?
טשובוקאָו: ער האט זיך דאך טאקי צוליעב דעם א-
נעטהאָן אין פראק. אזא דארע קישקע, אזא סמארקאטש!

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: א חתן פאר מיר?
אד! (זי פאלט אין אן ארם-שטחל און קרעכצט). מען זאל איהם
בריינגען צוריק! אד! צוריקבריינגען!

טשובוקאָו: וועמען צוריקבריינגען?
נאטאליא סטעפאנאָוואָ: גיכער, גיכער!
מיר איז שלעכט! צוריקבריינגען! (היסטערישער אנפאל).

טשובוקאָו: וואס טהוט זיך דא? וואס איז דיר?
(כאפט זיך פאר'ן קאפ). כ'בין אן אונגליקליכער מענש! כ'וועל זיך
דערשיסען! אויפהענגען וועל איך זיך! מען פערמוטשעט מיר צום
טויט!

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: אוי כ'שטארב! צו-
ריקבריינגען!

טשובוקאָו: פפוי! גלייך, וואיע ניט אזוי! (ער לויפט
ארויס דורך די מיטעלסטע טיר).

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: (אליין, קרעכצט):
וואס האט מען מיר דא אנגעמאכט? בריינגט איהם צוריק! צו-
ריק בריינגט איהם!

טשובוקאָו (קומט צו לויפען): באלד, באלד קומט ער.
און אזוי ווייטער. כאפט איהם דער טייוועל! אוה! רעד דו אליין
מיט איהם, איד וויל עס ניט און אזוי ווייטער.

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: (קרעכצט): צוריק-
בריינגען!

טשובוקאָו: ער קומט, זאגט מען דיר. אה, רבונן של
עולם! וואס פאר א שווערע איפגאבע דאס איז צו זיין א פאטער
פון אן ערוואקסענער טאכטער! איד וועל מיר איבערשניידען דעם
האלז! בעשטימט וועל איך מיר דעם האלז איבערשניידען! מען
האט זיך מיט דעם מענשען ארומגעריסען, אויסגעזידעלט, דורכגע-
טריבען... און דאס אלץ האסטו געטהאן... דו!

נאטאליא סטעפאנאָוואָ: ניין, דו!
טשובוקאָו: נו געוויס, איד בין שולדיג! אבער ווארט
אקארשט, קוואטערקע מיינע, און אזוי ווייטער, טאמער דערשים איך

זיך אדער כ'הענג זיך אויף, זאלסטו וויסען, אז דו וועסט אין דעם
שולדיג זיין! דו האסט מיר געבראכט דערצו! נאך דו! (אין דער
טיר בעווייזט זיך לאמאוו). נא, רעד אליין מיט איהם! (געחט אב).
לאמאוו קומט אריין פערסאפעט.

זעקסטער אויפטריט.

נאטאליא סטעפאנאוונא. לאמאוו.

ל א מ א ו ו: מורא'דיגע הארצקלאפעניש... דער פוס איז גע-
לעהמט... און אין דער זייט שטעכט...
נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: פערציייהט, מיר
האבען זיך אביסעל צוהיצט, איוואו וואסיליטש... איד דערמאן זיך
אצינד... די אקסענ'פערדער געהערען טאקע אייד.
ל א מ א ו ו: ס'הארץ קלאפט שרעקליך... מיינע אקסענ'פער-
דער... ביידע ברעמען ציהען...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: אייערע, אייערע
אקסענ'פערדער... זיצט ביי אונז... (זיי זעען זיך). מיר האבען
געהאט אונרעכט...

ל א מ א ו ו: מיר איז עס געגאנגען אום פרינציפ... דאס
שטיק ערד איז מיר נישט טייער, אבער דאס פרינציפ איז מיר
טייער...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: טאקי דאס פרינ-
ציפ. לאמיר רעדען פון עפעס אנדערש.

ל א מ א ו ו: בפרט נאך אז איד האב די בעווייזע: מייז מוה-
מע'ס באבע האט די מוזשיקעס פון אייער געהערטען פאטער'ס זיי-
דען...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: גענוג, גענוג דער-
פון... (אן אזויט). כ'ווייס נאך ניט ווי מען הויבט אן... (צו לאמאוו'ן)
איהר געהט באלד אויף דער יאכט?

ל א מ א ו ו: יא, געהערטע נאטאליא סטעפאנאוונא. נאך
שניט'ציט רעכען איד אנצופאנגען. אה, האט איהר געהערט?

וואס פאר אן אונגליק! מייז הונד אונגאדאי, איהר קענט איהם דאך,
הינקט!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: ס'א שאר! פאר
וואס עפעס?

ל א מ א ו ו: כ'ווייס ניט... מסתמא האט ער זיך אויסגע-
לונקען א פוס, אדער אנדערע הינד האבען איהם געביסען. (זיפעט).
דער בעסטער הונד, שוין ניט ריידענדיג וועגען דעם געלד! כ'האב
דאך מיראנאו'ן בעצאהלט 125 רובעל פאר איהם.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: איהר האט איבער-
געצאהלט, איוואו וואסיליטש!

ל א מ א ו ו: נאך מייז מיינונג נאך איז ער זעהר ביליג. א
וואונדערבארער הונד.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: פאפא האט פאר זיין
אטקאטאי מעהר ניט געגעבען ווי 85 רובעל, און אטקאטאי איז
דאך ניט אן ערד א בעסערער הונד איידער אייער אונגאדאי.

ל א מ א ו ו: אזוי... אטקאטאי איז בעסער ווי אונגאדאי!
וואס אייד פאלט איין! (ער לאכט). אטקאטאי איז בעסער ווי
אונגאדאי!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: נאטירליך בעסער!
אטקאטאי, ס'איז אמת, איז נאך יונג און האט נאך ניט אבגעוואר-
פען, אבער אויף'ן יאגד און אויף איז א וועטע מיט צוויי, דריי אנדע-
רע איז גאר קיין בעסערעס פון איהם ניטא. אפילו ביים...

ל א מ א ו ו: ערלויבט, נאטאליא סטעפאנאוונא, איהר פער-
געסט אבער, אז די אונטערשטע באק'צייהנער זיינען ביי איהם
קורץ, און א הונד מיט קורצע אונטערשטע באק'צייהנער קען ניט
גוט אנפאקען.

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א: קורצע אונטערשטע
באק'צייהנער? הער איד צום ערשטען מאל!

ל א מ א ו ו: איד פערזיכער אייד, די אונטערשטע באק'צייה-
נער זיינען קורצער ווי די אויבערשטע.

נאטאליא סטעפאנאוו נא: וואס זשע, איהר האט זיי געמאכטען

לאמאוו: יא, כ'האב געמאכטען. צום לויפען טויג ער נאטירליך, אבער אויפצוכאפען, א פאק צו טהאן... דאס ניט...

נאטאליא סטעפאנאוו נא: ערשטענס איז אונזער אטקאטאי פון ריינער אבשטאמונג, פולבלוטיג; ער איז סא-פרגאייס און סטאמעסקי'ס א זוהן, און וועגען אייער שטיק צרה ווייס מען גאר ניט, פון וואנען ער קומט ארויס... א חוץ דעם איז אייערער אלט און העסליך ווי און אבגעליזעוועטע קלאטשע...

לאמאוו: אלט, געוויס! כ'נעהם פאר איהם ניט קיין פינף אייערע אטקאטאים... ס'איז לעכערליך זיך צו אמפערן... אזוינע ווי אייער אטקאטאי געפינט מען אזוי פיעל ביי יעדען הונדענדלעך, אז מען וואלט מיט זיי געקענט אנפילען א גאנצען טייך.

נאטאליא סטעפאנאוו נא: ביי אייד, איוואן וואסיליטש, זיצט היינט עפעס א בייזער גייסט פון ווידערשפרוד, אט זיינען די פעלדער אייערע און אט איז אונאדאי בעסער ווי אט-קאטאי. פע, כ'האב פיינט, אז א מענש רעדט ניט דאס וואס ער דענקט. איהר ווייסט דאך אליין גאנץ גוט, אז אטקאטאי איז הונדערט מאל בעסער ווי אייער... אט דער נארישער אונאדאי. צו וואס זשע טויג אייד זאגען פונקט פערקעהרט?

לאמאוו: איד זעה, נאטאליא סטעפאנאוו נא, אז איהר האלט מיך פאר א בלינדען אדער איינפאך פאר א נאר. אבער פער-שטעהט דאך איינמאל פאר אלע מאל, אז ביי אטקאטאי'ן זיינען די אונטערשטע באקצייהנער קירצער!

נאטאליא סטעפאנאוו נא: ס'איז ניט אמת! לאמאוו: יא, קורצע אונטערשטע באקצייהנער! נאטאליא סטעפאנאוו נא (שרייט): ניט אמת! לאמאוו: פארוואס שרייט איהר אזוי, מיין גנעדיגע? נאטאליא סטעפאנאוו נא: פאר וואס רעדט איהר אזעלכע דומהייטען? דאס איז דאך איינפאך הימעל-שריינער!

ס'איז שוין לאנג צייט געווען, אייער אונאדאי צו דערשיסען, און איהר פערגלייכט איהם מיט אטקאטאי'ן!

לאמאוו: ענטשולדיגט, כ'קען ניט פארטזעצען דיעזען שטרייט. איד האב הארצקלאפעניש.

נאטאליא סטעפאנאוו נא: איד האב בעמערקט, אז גראד די יענער וואס פערשטעהען אים וועניגסטען, שפארען זיך אים מייסטען.

לאמאוו: מיין גנעדיגע, איד בעט אייד, שווייגט... דאס הארץ ווערט מיר צופלאצט... (ער שרייט). שווייגט!

נאטאליא סטעפאנאוו נא: כ'וועל ניט אנשוויי-גען ווערען ביז וואנען איהר וועט ניט צוגעבען, אז אטקאטאי איז הונדערט מאל בעסער ווי אייער אונאדאי!

לאמאוו: הונדערט מאל ערגער. קראפירען זאל ער אייער אטקאטאי, אוי, די שליפען... די אויגען... די פלייצע...

נאטאליא סטעפאנאוו נא: און אייער דומער אונאדאי פערשפארט שוין צו קראפירען, ווייל עס איז סיי ווי סיי אזוי ווי קראפירט!

לאמאוו (וויינט): שווייגט! איד האב א הארץ-שלאג... נאטאליא סטעפאנאוו נא: ניין, כ'וועל ניט שווייגען.

טשובוקאוו קומט אריין.

זיעבעטער אויפמריט.

די פריהערדיגע, טשובוקאוו.

טשובוקאוו: וואס איז שוין דא ווייטער? נאטאליא סטעפאנאוו נא: פאפא, זאג דעם אמת. ביי דיין עהרע-ווארט: וועלכער הונד איז בעסער — אונזער אט-קאטאי אדער זיין אונאדאי?

לאמאוו: סטעפאן סטעפאנאוויטש, איד בעט אייד, זאגט בלויז איין זאך: זיינען די אונטערשטע באקצייהנער ביי איי-ער הונד קירצער אדער ניט? יא צי ניין?

ט ש ו ב ו ק א ו ו : און אז יא? א גרויסע זאך! דערפאר איז
אין גאנצען געגענער ניטא קיין בעסערער הונד פאר איהם, און אזוי
ווייטער.

ל א מ א ו ו : אבער מיין אונגאדאי איז דאך בעסער? זאגט
דעם אמת!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : רעגט זיך נאך ניט אויף, טייערסטער!...
ערלויבט... אייער אונגאדאי האט זיך טאקי זיינע גוטע מעלות... ער
איז פון גוטער אבשטאמונג, האט קרעפטיגע פיס, שטארקע לענדען
און אזוי ווייטער. אבער דער הונד, אויב איהר ווילט עס וויסען,
מיין ליבער, האט צוויי חסרונות: ער איז אלט און די אונטערשטע
באקצייהנער זיינען ביי איהם קורץ.

ל א מ א ו ו : ענטשולדיגט, כ'האב הארץ-קלאפעניש... לא-
מיר נעהמען פאקטען... ווילט איהר זיך דערמאנען, אויף מארוס-
קינס פערלער איז מיין אונגאדאי געגאנגען אויער ביי אויער מיט
דעם גראפישען ראזמאכאי און אייער אטקאטאי איז געבליבען
אויף א גאנצען וויארסט הינטערשטעליג.

ט ש ו ב ו ק א ו ו : ער איז הינטערשטעליג געבליבען, ווייל
דעם גראף'ס אויפזעהער האט איהם דערלאנגט מיט דער בייטש.

ל א מ א ו ו : ער האט כשר פערדיענט. אלע הינד לויפען
נאך דעם פוקס, און אטקאטאי האט זיך גענומען בייסען א ציעג!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : דאס איז ניט וואהר... מיין ליבער...
איך בין אויפגערעגט און דעריבער בעט איך, לאמיר בעסער אויפ-
הערען זיך צו אמפערן. ער האט איהם א שמיץ געטהאן ווייל יע-
דער איינער קוקט מיט קנאה אויף א פרעמדען הונד פון גוטער אב-
שטאמונג... יא, אלע זיינען מקנא. אויך איהר, מיין הערר, זייט
ניט ריין פון זינד! ווי נאך איהר בעמערקט, אז אימיצענס הונד
איז בעסער ווי אייער אונגאדאי, הויבט איהר שוין גלייך אז... דאס...
יענעס... זיינער... מיינער... און אזוי ווייטער... נישקשה, איך גע-
דענק אלצדינג!

ל א מ א ו ו : און איך געדענק אויך!

ט ש ו ב ו ק א ו ו (קרימט איהם איבער): און איך געדענק
אויך... וואס געדענקט איהר אזוינס?

ל א מ א ו ו : הארץ-קלאפעניש... דער פוס איז געלעהמט...
איך קען ניט...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו ו נ א (מיט שפאט): הארץ-
קלאפעניש... וואס פאר א יעגער זייט איהר? איהר האט בע-
דארפט ליגען אין קיך און קוועטשען דעם אויווען דארט, אבער
ניט יאגען פוקסען! הארץ-קלאפעניש!..

ט ש ו ב ו ק א ו ו : טאקי איז דער אמת'ל, וואס זייט איהר מיר
פאר א יעגער? מיט אייערע קראנקהייטען זיצט מען אין דערהיים
און מען יאגט זיך ניט ארום אויף'ן זאטעל. ווען איהר וואלט כאטש
געווען א יעגער, אבער איהר פאהרט דאך נאך ארום, כדי איהר
זאלט זיך קענען שפארען וועגען יענעמס הינד, און כדי איהר זאלט
קענען שטערן מענשען פון זייער רוה און אזוי ווייטער. איך בין
אויפגערעגט, לאמיר בעסער ווארפען דעם געשפרעך, איהר זייט,
הייסט עס, גאר קיין יעגער ניט!

ל א מ א ו ו : און איהר זייט א יעגער, הא? איהר פאהרט
דאך נאך אויס, כדי זיך צוצושמייכלען צום גראף, צו אינטריגירען...
אוי, דאס הארץ... אינטריגאנט וואס איהר זייט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : וואס? איך בין אז אינטריגאנט? (ער
שרייט): שווייגט!

ל א מ א ו ו : אינטריגאנט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : אינגעל, קליינער הינטעל!

ל א מ א ו ו : אלטער שטשור! יעזואיט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : שווייג! אניט דערשים איך דיר מיט'ן
ערנסטען געוועהר, ווי א קארפאטקע! עזעל! טויבע נוס!
קעשענע נב!

ל א מ א ו ו : אלע ווייסען אז — אד! דאס הארץ! — אז
אייער זעליגע פרוי האט אייך די ביינער צובראכען... אוי, דער פוס...
די שלייפע... פונקען... איך פאל אום, כ'פאל...

ט ש ו ב ו ק א ו ו : און דו ליענסט ביי דיין עקאנאמקע אונ-
טער'ן פאנטאפעל!

ל א מ א ו ו : אט דא... דא... דא... האט געפלאצט דאס
הארץ. די פלייצע האט זיך אבגעריסען... וואו איז ערגעץ מיין
פלייצע? איד שטארב. (ער פאלט אין פאטעל). דעם דאקטאר!
(פאלט אין חלשות).

ט ש ו ב ו ק א ו ו : אינגעל! עזעל! אוי, מיר איז ניט
גוט! (טרינקט וואסער). ווי ס'איבעלט מיר!

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א : וואס זייט איהר מיר
פאר א יענער? איהר קענט דאך אפילו ניט זיצען אויף'ן פערד ווי
ס'דארף צו זיין! (צום פאטער): פאפא, זעה נאך, וואס איז איהם?
פאפא, גיב א קוק, פאפא! (זי יאמערט). אייוואו וואסיליטש! ער
איז טוידט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : מיר איז ניט גוט! כ'קען ניט אבכאפען
דעם אטהעם!.. לופט!..

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א : ער איז טוידט! (זי
טרויסעלט לאמאוו'ן ביים ארבעל). אייוואו וואסיליטש! אייוואו ווא-
סיליטש! וואס האבען מיר דא געטהאן? ער איז געשטארבען!
(זי זינקט אין פאטעל). דעם דאקטאר! דעם דאקטאר! (היסטערישער
אנפאל).

ט ש ו ב ו ק א ו ו : אדל!.. וואס איז דארטען? וואס פעהלט
דיר?

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א (קרעכצט): ער איז
טוידט!.. טוידט!

ט ש ו ב ו ק א ו ו : ווער איז געשטארבען? ווער איז טוידט?
(א קוק טהאענדיג אויף לאמאוו'ן). ווירקליך, ער איז טוידט! גרוי-
סער גאט! וואסער! דעם דאקטאר! (האלטענדיג דאס גלאז צו לא-
מאוו'ס ליפען). טרינקט!.. ניין, ער טרינקט ניט!.. ער איז אלזא
טוידט און אזוי ווייטער... אונגליקליכער מענש וואס איד ביו?
כארוואס שים איד מיר ניט אריין א קויל איז שטערן? פארוואס

האב איד זיך שוין ביז איצט ניט איבערגעשניטען דעם האלז?
אויף וואס ווארט איד נאך? גיט מיר אהער א מעסער! א רעוואל-
ווער גיט מיר אהער! (לאמאוו הויבט זיך אן ריהרען). ס'ווייזט אויס,
ער קומט צו זיך... טרינקט אביסעל וואסער! אזוי...

ל א מ א ו ו : פונקען... טומאן... וואו ביז איד ערגעץ?
ט ש ו ב ו ק א ו ו : האט חתונה! שנעל... און צום טייוועל...
זי וויל, זי וויליגט איין! (ער לויגט אריין לאמאוו'ס הענד אין נאטא-
ליא'ס). זי איז צופריעדען און אזוי ווייטער. איד בענש אייד און
אזוי ווייטער. אבי לאזט מיר נאך צו רוח!

ל א מ א ו ו : הא, וואס? (זיך אויפהויבענדיג). וועמען?
ט ש ו ב ו ק א ו ו : זי איז איינפערשטאנען! נו? צוקושט
זיך און... און זאל אייד דער טייוועל בידען קענען!
נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א (קרעכצט): ער לעבט...
יא, יא, איד ביו איינפערשטאנען...

ט ש ו ב ו ק א ו ו : צוקושט זיך!
ל א מ א ו ו : עה? וועמען? (ער און נאטאליא צוקושען זיך).
זעהר אנגענעהם... ערלויבט, וועגען וואס האנדעלט זיך עס דא?
אדל, יא... איד פערשטעה... דאס הארץ... די פונקען... איד ביו גליק-
ליך, נאטאליא סטעפאנאווא... (ער גיט איהר א קוש אין האנד).
דער פוס איז געלעהמט...

נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א : איד ביו אויך גליק-
ליך...

ט ש ו ב ו ק א ו ו : אוף... אראב א יאך פון קאפ.
נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א : און דאך, גיט כאטש
איצט צו, אז אונאדאי איז ערגער פון אטקאטאי'ן.

ל א מ א ו ו : בעסער!
נ א ט א ל י א ס ט ע פ א נ א ו נ א : ערגער!
ט ש ו ב ו ק א ו ו : נו, איצט הויבט זיך אז דאס פאמיליע-
גליק! לחיים!

לא מאוו: בעסער!
נאטאליא סטעפאנאווא: ערנער! ערנער!
ערנער!
טשובו סאוו (שמרענגט זיך און זיי אריבערצושרייען):
לחיים! לחיים! לחיים!

סערענאנג.